Learn what others have to offer, But do not forsake your own . . .
T. SHEVCHENKO

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Address: SVOBODA Ukrainian Daily 81-83 Grand Street Jersey City 3, N. J. Tel.: HEnderson 4-0237 New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 3. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го СІЧНЯ 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 6, 1960 No. 3. VOL. LXVII.

Христос Рождається! — Славіте Його!

„І ЗРОЗУМІЄТЕ ПРАВДУ І ПРАВДА ВИЗВОЛИТЬ ВАС"

З АРХИПАСТИРСЬКОГО РІЗДВЯНОГО ПОСЛАННЯ КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ, ЄПИСКОПА СТЕМФОРДСЬКОЇ ЄПАРХІЇ У ЗДА

При Божій помочі ми знову діждалися празника Різдва Христового. Ідучи за прикладом Вифлеємських пастирів та вчених мудрців зі сходу, наші Вірні Української Католицької Церкви зібралися в Божих храмах на розлогих просторах Америки, щоб з нашим Духовенством поклонитися Новонародженому Ісусові, Сонцю Правди. Без найменшого сумніву, що в цей день наші душі і серця є переповнені споминами і почуваннями давніх свят. З цим Різдвяним празником є тісно зв'язані обрядові і народні звичаї, які нагадують нам традиційний Свят-вечір, родинне місце, село чи містечко, родичів, братів, сестер, знайомих, близьких, людей в українській ноші, церковцю, різдвяні Богослуження, гарні коляди, дарунки рідних, суміжних і друзів. Також на американській землі під зоряним прапором ми продовжуємо дотримувати всіх наших різдвяних традицій.

Одначе ми не повинні тільки обмежуватися до мальовничости церковно-народних звичаїв, які є тільки зовнішньою прикрасою Свят, але нам треба звернути увагу на правдивий зміст Різдва Христового. Христос Господь Сонце Правди голосить нам: „І зрозумієте правду, і правда визволить вас."

Христова Церква завжди навчала про вічні правди Богом об'явлені, тобто про ціль, гідність і призначення людини. Вже на перших сторінках катехизму ми вчимося, що тутешнє життя не є тільки на те, щоб заспокоїти його дочасні потреби, але має вищу ціль. Людина має прославляти Бога, служити Йому і прямувати до вічної цілі. Людське життя це паломництво до небесної пристані. „Не маємо тут сталого города, а того, що буде, шукаємо". (Євр. 13:14).

Впродовж віків дуже часто багато людей не доціняли світла християнської віри та помічних засобів Божої ласки, що є конечними до осягнення вічної щасливости. Як колись блудний син, будучи зарозумілим на родинне багатство, залишив батьківський дім, так історія згадує про людей із різних кляс суспільства, що були зарозумілі на людську гідність з розумною душею і свобідною волею, яку одержали від Бога, покинули батьківський дім, тобто Христову Церкву, покликуючись на клич зле зрозумілої свободи. Бунт блудного сина проти свого батька не був свободою, тільки нікчемною сваволею, що звела його на манівці, так само бунт проти Божого правопорядку, проти Христової Церкви не є свободою, але сваволею, що упідлює людську гідність. Історія знає багато таких блудних синів, які не тільки знищили себе, але допровадили до упадку своїх товаришів, причинилися до руїни багатьох громад, організацій, товариств, держав і народів. Такий процес деградації людини з її гідности і призначення є замітний в останніх сторіччях. Диміючи смолоскипи різних модерних доктрин під егідою лібералізму затемнили правдиву ціль людського життя, викрививши саме поняття свободи на шкоду людської гідности...

Чад антирелігійного лібералізму перекрадався зі заходу і на нашу батьківщину. Перед першою світовою війною у нашому суспільстві йшла подвійна струя. З одної сторони жива християнська віра, а з другої ліберальні течії, що заподіяли великі шкоди на полі релігійнім між нашою інтелігенцією. Безрелігійність та топтання християнської моралі уважали поступом, а релігійність, звичай молитися трактували як темне назадництво... Одно лихо зродило інші лиха, які до сьогодні тривають. На цьому антирелігійному возі приїхав атеїстичний комунізм, який неначе страшний буревій потряс основами багатьох народів та Україною, яка ще нині кривавиться в страшній тюрмі народів. Духові і народні цінності потоптані, надія і сподівання затоплені в тяжкій неволі. Значення свободи зовсім викривлено. Людська свобода в царстві червоного Ірода означає неволю, під демократією треба розуміти тиранію, а під свободою совісти переслідування Церкви, духовенства і вірних.

Минуло вже більше, як 50 років, як Христова Церква через Христових Намісників Папи Льва XIII і Папи св. Пія X перестерігала перед грізними наслідками вільнодумства, одначе світ оп'янілий ложними кличами був глухий на заклики Церкви. Не треба було довго чекати на грядучу катастрофу для людства поза залізною і бамбуковою заслоною, якій кінця не видко.

Люди доброї волі у вільному світі повинні навчитися з цього гіркого досвіду поневолених народів та зробити відповідні висновки на майбутнє. Не вистачає тільки осуджувати атеїстичний комунізм, що обкрадає поневолені народи з найцінніших природних і надприродних скарбів, але треба також осудити і поборювати ті всі вільнодумні кличі і шкідливі впливи, які заперечують Божий правопорядок та поширюють безбожництво. Релігійного питання не можна поминати на боці, але треба ставити на першому місці в особистому і суспільному житті. Бог є творцем не тільки одиниць, але й суспільства. Отже всі наші народні і політичні організації повинні будувати своє громадське життя на християнських засадах. Без пошани Божих законів ніколи не буде правопорядку і мира, ані в родині, ані в громаді, ані в державі, ані в світі.

Підім за Вифлеємською зорею до Христа Господа, візьмімо Його святу правду, тобто ціль і гідність нашого земного життя. У Христі Ісусі освячені наше життя, нашу діяльність на славу Божу і спасення наших душ. В праздник Різдва Христового молимся Господа Ісуса, щоб благословив всі Ваші шляхотні наміри і допоміг Вам здійснити заповіт Христовий: „І зрозумієте правду, і правда визволить вас."

✠ АМВРОЗІЙ, Єпископ

МАСОВЕ ВБИВСТВО УКРАЇНЦІВ У ЛЬВОВІ 1941 Р. — ПРЕДМЕТОМ МІЖНАРОДНОГО РОЗГЛЯДУ

Бонн. — Кампанія, ведена совєтськими та східньо-німецькими комуністичними колами проти західньо-німецького міністра для справ втікачів, д-ра Теодора Оберлендера, довела до того, що міжнародна організація „Унія спротиву об'єднаної Европи", яку створили колишні члени резистантського руху з окупованих німцями країн та колишні в'язні німецьких концтаборів, буде займатись справою масового вбивства українців у львівських в'язницях наприкінці червня 1941 року. Хоч нотаріяльно відомо, що тисячі українців — „НИ Таймс" у кореспонденції з Бонну подає те число на 2,400 — згинули з большевицьких рук, по звірськи вбиті большевиками напередодні вмаршу німецьких військ до Львова 28 червня 1941, проте большевики і міжнародні комуністи пов'язали ті вбивства з особою Оберлендера. Що більше, вони закидають українській військовій формації прозваній популярно „Соловій", яка короткий час існувала в німецькій армії на східньому фронті, що це вона брала участь у масакруванні українських в'язнів! За твердженням кореспондента „НИ Таймс-у" Артура Дж. Ольсена, згадана міжнародна організація „має строго антикомуністичний характер" але вся ця історія з обвинувачуванням українських проти большевицьких вояків у звірствах на терені Львова та пов'язанням їх з особою Оберлендера — має всі познаки сутобольшевицької провокації. Вона пригадує дещо большевицькі обвинувачування німців, що це вони переводили масове вбивство польських старшин у Катинському лісі!

Військові шефи не є вдоволені зі зменшення фондів на проєкт „Самос"

Ню Йорк. — Поважне число високих військовиків затривожені тим, що в оборонному бюджеті на 1961-ий рік є надто мала сума призначена на проєкт „Самос", який повинен бути на першому місці, подібно як це діється з керованими ракетами. Від вчасного здійснення цього проєкту, кажуть деякі військовики, залежить існування цієї країни. Під проєктом „Самос" розуміють побудову таких сателітів, які могли б постійно фотографувати увесь терен СССР та тим способом довідуватися про стан совєтських зброєнь і загрозу збоку комуністів. Коли б провідники СССР знали, що американські сателіти постійно знаходяться вгорі і інформують уряд у Вашингтоні про все те, що діється на совєтській території, тоді представники Москви не мали б вже ніякої охоти на війни. Але інші військовики не прикладають завеликої ваги до функцій помічних сателітів, бо СССР може свій воєнний потенціял перенести під землю.

НАРОДИВСЯ ХРИСТОС!

(Із збірки „До вершин")

В заворожену даль відлітають окрилені тіні,
Клуби хмар голубих протинають проміння зорі.
В вифлеємськім хліву, на пахучім, розстеленім сіні
Народився Христос.

Каганець вже давно догорів,
Але ясність сліпуча змикала потомлені вії,
І негайно побачили смертно-блідi пастирі,
Наче б з ясел оцих, наче б з теплих обіймів Марії
Тихо сходило сонце.

Високо - високо в горі
Розпливалася стеля, крутилася в білому димі,
Розступилися хмари, відкрили лунку височінь
І з розкритого неба прибули стрункі херувими,
Щоб зложити Йому свій доземний,
свій низький поклін.

Відчиняються двері — вривається вітер і простір,
Відчиняються двері — пурпура, пурпура горить!
Із далеких країв тріє царі — три вітані гості
Приклякають у порох, складають коштовні дари,
Й присягають на вірність . . .

І блідо всміхається мати,
Пестить Сина свого і леліє замріяні сни.
. . . .
А під схилом Голготи регочуть,
готують Розп'яття,
І горлають: „Распни!"

АНДРІЙ ГАРАСЕВИЧ

Микола Барвінчак „В різдвяний вечір"

ДВА РІЗДВЯНО-СВЯТОЧНІ ЧИСЛА „СВОБОДИ". Це є перше з двох різдвяно-святочних чисел „Свободи". Чергове число, також у різдвяно-святочному оформленні та з відповідним святочним матеріялом і святочними побажаннями та оголошеннями появиться з датою 8-го січня, але буде надруковане і розіслане 6-го січня.

„ХАЙ ЖЕ НАРОДИТЬСЯ В НАС ХРИСТОС ГОСПОДЬ — ПРЕМУДРІСТЬ БОЖА ПРЕДВІЧНА"

РІЗДВЯНЕ АРХИПАСТИРСЬКЕ ПОСЛАННЯ МИТРОПОЛИТА І АРХИЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ У З'ЄДИНЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

І знову, як кожного року, Божа Ласка підводить нас до святого й радісного спогаду Народження нам в Богочоловіці Предвічного Сина Предвічного Отця — Господа нашого Ісуса Христа.

Ще задовго до цього свята Різдва Христового Церква вже співає нам на кожній Ранішній Відправі: „Христос раждається — славіте, Христос з небес — зустрічайте!" Слова ці взяті з першої пісні Різдвяного Канону.

Як же ми маємо зустріти Сина Божого, що приходить до нас, нам народжується? Який найцінніший дар можемо ми Йому принести?

Син Божий народився в печері-стайні для худоби. Віл і осел стояли навколо, коли Господь нам народився і був положений в їх ясла. „Поміж бидляти. — Бог необнятий", співає нам одна з наших коляд.

Це було велике смирення Сина Божого народитися в такій убогості. Це був також великий знак-символ, де, поміж ким хоче завжди народжуватися Син Божий.

Він раз народився нам, як Богочоловік, в цій печері, „поміж бидляти". Він завжди, з предвічности народжується як Премудрість Божа, що веде життя в найнижчих станах всього життя, особливо нашого людського життя. Він так народжується, щоб це життя з низин виводити на висоти.

Милосердний Господь, як Божа Премудрість, що нас провадить, може так народитися і хоче так народитися в кожній людській душі, яка й тепер є для нас „печерою" для всякої худобини, себто наших низьких пристрастей, гріховностей, що їх в нас чимало.

Він був положений в ясла. Він хоче положитися і в нас так. Наше серце може бути „яслами" положення Його в нас.

Мати Божа оповила Свого Сина пеленами. І ми можемо оповити Його „пеленами" нашої святої віри, нашої Йому відданої любови.

Христос Господь, нам народжений в печері Вифлеємській, хоче, як Бог, народитися в наших душах і бути положеним в наших серцях, бо Він, як про це каже нам Євангелія, є „Світло, що просвічує кожного чоловіка, що йде у світ". Наші серця є найдорожчі для Нього ясла. Самих себе ми можемо Христу Господу дати і це буде для Нього найдорожчий дар.

Господь про це Сам сказав Никодимові, коли той вночі прийшов на розмову з Ним: „Мусите народитися звиш". „Народитися звиш" означає: бачити джерело і всю силу життя не в тілі а в Премудрості Божій, що нас просвіщає й веде. Ця Премудрість Божа і є нам народжений Ісус Христос, Син Божий.

Господь про це сам говорив і Своїм ученикам: „Я Виноградина, ви галузки її. Хто в Мені, а Я в нім, той родить багато овочу". Господь кличе нас в Нім народитися. Ним жити, Ним зростати і Ним родити багато овочу святости, чистоти і добра.

Ми можемо й повинні йти за Христом не лише тим, що тримаємо Його заповіді, а головне тим, що даємо Йому народитися в „печерах" наших душ, де ще багато звірячого, гріховного, даємо Йому положитися в „яслах" наших сердець.

Коли б ми всі змогли так прийняти Його, дати Йому в нас народитися, певно скінчилися б наші смутні дні борні всіх проти всіх. Замість борні любов би прийшла і всіх нас злучила.

Нехай же народиться в нас Христос Господь — Премудрість Божа Предвічна! Вона одна зможе вказати нам дорогу миру, спокою, добробуту і тим усіх наших потреб у всіх народах вдоволення.

Господь хоче Його в нас народження. Приймім Його в „печері" наших душ, у „яслах" наших сердець!

Христос Раждається! Він раждається завжди й усюди! Нехай же народиться Він і в нас усіх!

✠ ІОАНН, Митрополит
✠ МСТИСЛАВ, Архиєп.
✠ ГЕННАДІЙ, Архиєп.
✠ ВОЛОДИМИР, Архиєп.

СПІЛКА СТАЛЕВАРНИХ РОБІТНИКІВ ДОБИЛАСЯ НОВОГО КОНТРАКТУ

ПОРОЗУМІННЯ МІЖ СТАЛЕВАРНОЮ ІНДУСТРІЄЮ І РОБІТНИКАМИ ВВАЖАЮТЬ ПРЕСТИЖЕВИМ УСПІХОМ НІКСОНА

Вашингтон. — В 9-ій годині ранку 4-го грудня, після цілоденних і цілонічних переговорів прийшло до заключення порозуміння між спілкою Об'єднані Сталевари Америки і 11-ма сталеварними корпораціями, яке робітники вважають своєю перемогою. Новий контракт є важний на 30 місяців, від 1-го січня р. до 1-го липня 1962 року. Згідно з калькуляціями сталевих компаній робітники дістали збільшення заробітної платні на 41 цент на годину праці, що коштуватиме власників сталеварень один більйон долярів, як заявив голова Сталевої Корпорації Америки Роджер М. Блавг. Це „астрономічне число" щось говорить про те, чи треба буде збільшувати ціну на сталь. Представники сталеварень заявили, що покищо не буде збільшена ціна на сталь. Те саме казав секретар праці Джеймс П. Мічелл, але загально гадають, що за два-три місяці сталеварні збільшать ціну на кільканадцять долярів на одній тонні. — Демократичні політики критикують уряд за те, що так пізно взявся до посередництва в цьому спорі, розв'язка якого таки є інфляційна.

Секретар праці Мічелл заявив на пресовій конференції, що „без співпраці віцепрезидента Ричарда М. Ніксона ми не мали б цього порозуміння". Мічелл сказав, що він і Ніксон бачилися десять разів з провідниками обох сторін в помешканні віце-президента, де Ніксон говорив числами, в яких згадувалося про доляри й центи. Секретар праці не сказав, чи порозуміння заключено на тих умовах, які пропонував віце-президент і він сам, але він говорив про те, що „вплив, престиж і провідницький хист Ніксона відограли визначну ролю в заключенні цього договору". В домі Ніксона брали участь в переговорах голова спілки сталеварів Девід МекДоналд, голова Сталевої Корпорації ЗДА Роджер Блавг і головний представник сталеварень Р. Конрад Купер. Мічелл виявив, що Ніксон брав участь в переговорах, які велися в Ню Йорку, по дорозі до Каліфорнії на турнір троянд. Ніксон виступав як представник уряду і як представник Конгресу, який міг грозити новим законом на випадок продовжування страйку після 26 січня. В політичних колах звертають увагу на те, що роля Ніксона в цій справі — це дальший його крок до здобуття президентури.

Заключення нового контракту вже в першому дні оптимістично вплинуло на автомобільну промисловість, і в Дітройті передбачають, що в першій чверті цього року випродукують 2,240,800 нових возів, що буде новим рекордом. До досі тільки в першій чверті 1955 року вдалося було випродукувати досі рекордове число возів — 2,129,000. Сталь — це ключ до автомобільної промисловости, і після договору між сталеварами й сталеварнями є запорука, що буде доволі сталі, щоб автовий промисл розвивався без обмежень. — Тепер всі бачать, що автомобільна фірма Кайзер найкраще зробила, заключивши вже давно контракт з працівниками і збільшивши їм заробітні платні тільки на 22.5 цента від години праці. Але договір корпорації Кайзера важний є тільки на 20 місяців, а інші фірми мають важність контракту на 30 місяців. — Із Питсбургу, Па., повідомляють, що страйк сталеварів, який тривав 116 днів, коштував більше як 6 більйонів долярів (втрати в заробітках і продукції). Страйк тривав від 15-го липня до 7-го листопада, коли згідно з законом Тефта-Гартлі видано судову заборону страйку.

Москва чваниться осягами сталеварної індустрії на Україні

Москва. — Московське радіо проголосило новий „світовий рекорд" — цим разом сталевої продукції у сталеварні „Запоріжсталь" в Україні. За московськими твердженнями, тамошня продукція дійшла в минулому році до 237,500 тонн, себто на коло 50,000 тонн вище продукції подібних сталеварень в Америці та на „кільканадцять тисяч" тонн більше від продукції подібних західньо - европейських сталеварень. Як звичайно, у тому повідомленні є два слабі пункти: не можна перевірити його правдивости і невідома якість продукту. Зокрема, у даному випадку на совєтський рахунок записано працю українського робітника.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

У світлі Різдва

„Бог Предвічний народився", „Нова радість стала", „Небо і земля нині торжествують" та подібні слова наших незрівняних колядок висловлюють суть тієї великої містерії, що нею є Різдво Христове та його щорічне святкування. Не легко цю суть збагнути обмеженим у своїх можливостях людським умом: в неї треба ще вірити. Потверджує це хоч би така обставина, що найбільш релігійних осіб подибується однаково, як серед простого, сказати б „пересічного" народу, так і серед найбільших мудреців та вчених світу, а всілякі недовірки виходили переважно з тих „вчених-недовчених", що хотіли б покладатись виключно на свій розум, якого не мають. Проте, не треба бути аж мудрецем чи філософом, щоб збагнути цю найбільшу суть Різдва Христового, що схоплена простими словами нашої колядки: — „...прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій ввесь". Вся бо велика перспектива вже майже двотисячлітньої історії християнської ери доказує, що це спасення відноситься не тільки до посмертної вічности, але й до нашого дочасного життя на цьому світі. Єдине, що людям треба зробити, — це пізнати ту Правду, що її приніс народжений у вифлеємській стайні Бог, прийняти її та згідно з нею жити і поступати.

Дейвіс Лоренс, редактор відомого журналу „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", в цьогорічному різдвяному виданні цього журналу передрукував свою різдвяну статтю з-перед 25 років під заголовком: „Закон законів", що ним він називає науку народженого у Вифлеємі Божого Сина. Ця наука перетривала дві тисячі років і якщо впродовж того часу людство пережило найбільші потрясення і якщо воно ще й у нашому сторіччю спромоглося на справжню „корону" усіх страхіть у формі масового народовбивства, то немає жадного сумніву, що всіх тих нещасть не було б, якщоб люди і народи жили згідно з Божим Законом законів, цей закон респектували не тільки словами молитви, але й ділами життя.

Цитований редактор американського журналу саме те й рекомендує, щоб у світлі Різдва перевірити всебічно наше поступування „в інтелектуальній чесноті" та „висповідатись" перед своєю власною совістю і перед своїм власним знанням, маючи на думці себе, як одиницю і як члена своєї спільноти та вселюдської родини. Якщоб ми саме в світлі Різдва і в тій подиктованій ним інтелектуальній чесноті хотіли перевірювати себе хоч би в конфронтації з одною тільки Божою заповіддю то, мабуть, кожний з нас легко переконався б, що наші молитви і повторювані в них Божі закони та науки зустрічаються в нашому щоденному житті і поведінці з такою самою долею, як ці прекрасно орнаментовані обгортки святочних подарунків, що їх ми одержуємо чи даємо: ми їх відкидаємо і про них забуваємо.

Святкування Різдва Христового має великий сенс також в тому, що воно пригадує нам не тільки започаткований ним Закон законів, але й спонукує нас до відповідних рефлексій. Це діється вже майже дві тисячі років і також в цьому наше спасіння, бо без того Закону і без тих рефлексій наш світ і ми з ним мабуть уже давно були б пропали. Добро і зло та боротьба між ними становлять зміст нашого життя, бо людина має свобідну волю до добра або до зла. Так буде, як довго існує наш світ, але він буде куди ліпший і незрівняно легше буде в ньому жити, як буде більше добра, яке можна здобути тільки переважною Закону законів, що його приніс нам у тиху, святу ніч народжений у Вифлеємі Бог Предвічний. Тому й не тільки співом, не тільки гостинами і подарунками, але пригадкою того Закону та постійно відновлюваним рішенням його шанувати і згідно з ним жити ми найкраще прославимо народженого Христа.

Христос Рождається — Славіте Його!

Вифлеємська зоря в Україні

На протязі довгих десятків років московський комуністичний режим в Україні намагався не тільки знищити фізично Христову Церкву, але й викорінити з людських душ Христову віру в Україні, ліквідуючи і переслідуючи пастирів і священиків християнських церков, руйнуючи церкви, адміністраційним і моральним терором відстрашуючи людей від віри в Бога, від молитви, від виконування релігійних практик. Але ж, не зважаючи на всі ті зусилля атеїстичного вже в своїй основі комунізму і цілком ворожого до Христової науки комуністичного режиму, Христова віра в Україні не тільки що залишилася живою, не тільки перетривала в катакомбах роки важких переслідувань, але переходить сьогодні до наступу, здобуваючи серця й уми і людей старших генерацій і навіть вихованої в цілком комуністичному дусі молоді.

З усіх областей України, з усіх більших міст надходять безупину повідомлення про все нові факти релігійного піднесення, поширення Божої правди, відновлення релігійних обрядів! Сповіщає про них сама совєтська преса, б'ючи на тривогу і закликаючи до активної протидії релігійному відродженню серед населення. Хрестять своїх дітей не тільки селяни чи прості робітники, але й уже комуністи і навіть пропагандисти. В церковних відправах і процесіях починає брати масову участь теж і молодь. До чернечих чинів зголошуються все частіше молоді комсомольці, юнаки й дівчата і багато з колишніх комуністів вибирає собі священиче покликання. Цікавим показником зросту релігійних настроїв може бути й факт, що продаж ікон і хрестиків відбувається не тільки на базарах західньо-українських міст, але й навіть в такому робітничому центрі Донеччини, як Сталіно.

Яскравим прикладом зросту й сили релігійних настроїв в Україні і водночас із цим безсильности режиму в боротьбі з релігійним ренесансом може бути історія з чудотворною Зарваницькою іконою Матері Божої, що була сконфіскована совєтським режимом в 1957 році і повернута до зарваницької церкви дня 14-го жовтня 1958 року, значить на Покрову, після того, як ця забрана ікона почала об'являтися людям у криничній воді, що викликало масові прощі віруючих до Зарваниці з усієї України.

Відбуваються масові прощі теж до інших освячених уже традицією церков і чудотворних образів по всіх усюдах України, від Закарпаття починаючи й на Білгородщині кінчаючи, і можна бути певним, що як і на Великдень минулого року так і цього року у Різдвяні дні всі українські церкви, що залишилися ще цілими, будуть переповнені віруючими християнами.

Релігійне відродження в Україні тільки починається, але всі його прояви свідчать про нездоланність Христової Церкви, про могутність Божої Правди і Божого Слова і скріплюють віру в те, що з важкого лихоліття українська Церква відродиться у всій своїй духовій величі і славі, що світло Вифлеємської зорі переможе криваву п'ятикутню зорю богоненависного московського Кремля.

ДЕМОКРАТИЧНІ КАНДИДАТУРИ

Напереломі минулого і цього року два демократичні сенатори — Гюберт Г. Гомфрі з Міннесоти і Джан Ф. Кеннеді з Мессачузетс — проголосили своє рішення старатися за номінацію від Демократичної партії на становище президента З'єдинених Держав у цьогорічних осінніх виборах. Те саме зробив ще й третій демократичний сенатор — Вейн Л. Морз з Орегону — але його кандидатура обмежиться, мабуть, тільки до правиборів в його рідному стейті і тому про неї нема мови при розгляді шансів різних демократичних кандидатів. Але, потенціяльних демократичних кандидатур є більше: сен. Стюарта Саймінгтона з Мізурі, сен. Линдона Б. Джансона з Тексасу і колишнього двократного вже кандидата на президента — Адлея Е. Стівенсона з Ілиной. А втім, покищо офіційно існують тільки дві поважні кандидатури — Гомфрі і Кеннеді, а з них — за загальним стверджуванням американської преси — на першому місці стоїть кандидатура Джана Ф. Кеннеді.

Наймолодший з усіх сенаторів, бо ледви 42-річний, Джан Ф. Кеннеді здобував собі щораз краще ім'я у крайовій скалі протягом свого 13-річного перебування в Конгресі. Склались на це такі фактори, як принадна зовнішня поява, незалежність у виявлюванні поглядів, красномовний талант і спокійний державницький підхід до всіх проблем внутрішньо-політичного і закордонного характеру. Загальна опінія така, що Джан Ф. Кеннеді — це „сходяча зоря" не тільки Демократичної партії, але й цілого американського народу. Людина дуже багата, із старого американського роду, тому з найкращими зв'язками у світі фінансів і „патриціїв", талановита, амбітна, що притягає своїм молодечим виглядом та викликує пошану своїми поважними виступами. Дав себе пізнати, як рішучий противник всяких проявів колоніялізму та рішучий прихильник уділювання економічної допомоги закордонові. Всупереч опозиційному становищу Демократичної партії до нового робітничого законопроєкту Лендрума-Гріффіна, виготовив, як голова сенатсько-палатної комісії для узгіднення розбіжностей, таку компромісову редакцію того законопроєкту, яка здобула згоду Конгресу і уряду. У 86-му Конгресі з демократичною більшістю виявив себе, як один із тих партійних противників республіканської адміністрації, що вміли співпрацювати з нею на базі понадпартійних державних інтересів. Очевидно, що у виборчій кампанії закидатимуть Джанові Кеннеді, що він „замолодий" на становище президента ЗДА, з яким пов'язана місія лідерства в усьому вільному світі, що він має замалий досвід в державних справах і не орієнтується у нюансах міжнародної ситуації, що він пов'язаний з мільйонерською верхівкою та що він — католик. Цей останній момент він сам заторкнув у своїй програмовій заяві з 2 січня ц. р. Коли, мовляв, кандидат-католик визначив виразно своє відношення до американської Конституції, до 1-го конституційного Додатку й до засади відмежування Церкви від держави, то справа вичерпана. Але — за загальним переконанням — католицьке віровизнання Кеннеді — всупереч розумовим аргументам — напевно становитиме предмет передвиборчих спорів.

Хоч 48-річному Гюбертові Г. Гомфрі признають, що він протягом 10-річчя своєї праці в Конгресі поглибив своє знання і досвід, проте піддають у сумнів, чи серед повені передвиборчих промов виборці вибачать йому його найбільшу слабість — балакучість. Коли Г. Г. Гомфрі відбув з Хрущовим 9-годинну розмову, американська преса викувала дотеп на пояснення того своєрідного рекорду: — Хрущов, мовляв, запитав Гомфрі, як йому сподобалась Москва, а той почав йому оповідати про всі міста, що він їх бачив у своєму життю і наприкінці 9-тої години не стало вже місця на відповідь щодо Москви.

Цікаво, що в розгляданні демократичних кандидатур мало говориться про мерітум їх поглядів. Відомо тільки, що Г. Гомфрі — це „ультра ліберал". Але не відомо, чи всі американські ліберали признають сенаторові Гомфрі за чесноту підкреслювання ним своєї бідности, що нібн не дозволяє йому виступити у правиборах в більшій кількості стейтів.

Всі демократичні кандидатури розглядаються з одного погляду: хто з отих кандидатів здібний перемогти республіканську кандидатуру Ричарда Ніксона. Про мерітум поглядів на різні актуальні проблеми внутрішньо-американського і міжнародного життя говориться мало не тільки тому, що ця тема ще передчасна, але й тому, що з ходом історії програмові різниці між обома партіями значно затерлись, а життя ще більше їх вирівнює. У тій найважливішій справі, яка нас найбільше цікавить: — відношення до комунізму і большевицької Москви — актуальний державний інтерес ЗДА так само значно нівелює різниці між республіканцями і демократами і різними їх внутрішніми крилами.

КОЛЯДНИК

Сніг жасміну в'яне на траві,
Вдкіл палають вогники живі.
Може в когось радість,
добра вість,
А у мене небуденний гість —
Соняшник, з усміхненим чолом,
Колядує під моїм вікном.

Пізнаю відразу: мій земляк.
— Здрастуй, друже!
звідки ти і як?
Може з Ворскли,
може з-над Дніпра?
З вістками печалі, чи добра?
Що ж нового, там,
в моїм краю?
Чи співати вільно солов'ю?

Чи зідхати вільно матерям
За своїм загубленим дитям? —
По твоєму цвіту пізнаю,
Що нема добра в моїм краю.
Що ж тобі я винесу за те,
Що у тебе серце золоте?

Ні дображ у мене, ні кола,
Ані ласки, сонця і тепла.
Що ж ти зробиш,
як пройшла весна...
Чужина, мій друже, чужина!
Йди під інші вікна і хати,
А мені, бездомному, прости.

МИХАЙЛО СИТНИК

Юрій Таркович

ІНДІЙСЬКІ КОМУНІСТИ

Великим щастям для вільного світу є, інколи просто незрозуміла глупота і нахабство московських, а тепер і китайських комуністів, хоч перестрашений Захід часто готовий добачати в кожному комуністичному потягненні „хитрий, обдуманий і далекойдучий плян."

Найкращим прикладом цього є Індія з її майже 400-мільйоновим зубожілим і переважно неграмотним населенням, отже дуже сприятливий терен для комуністичної брехні і ширення нездійсненних обіцянок. До того ж прем'єр Неру і деякі з його міністрів, як от Менон, ще зовсім недавно в своїй „невтральності" заганялись так далеко, що просто самі відкривали двері для все більших комуністичних впливів у тій багатолюдній державі. Відома всім комуністична, так звана, перемога в індійській провінції Керала, яка мала бути базою для захоплення комуністами цілої Індії. Але перший комуністичний уряд в тій провінції з самого початку поводився так брутально, що навіть напричуд терпеливий Неру мусів цей уряд розігнати.

Індійські комуністи, очевидно, втратили надію, що їм вдасться опанувати Індію в їхньому розумінні, парляментарним шляхом, — тобто шляхом брехні та демагогії. І от індійський комуністичний головач Гоші недавно заявив, що комуністи зовсім не прагнуть до революційного перевороту в Індії.

Втративши надію на захоплення влади шляхом обману і пропаґанди, як це було в провінції Керала, комуністи стараються викликати хаос в протикомуністичному таборі. Як недавно писав кореспондент англійської газети „Дейлі Телеграф" з Індії, вони нацьковують тепер прошарки населення проти других, християн проти мусульман. У мільйоновому місті Бомбай, в Мадрасі та в інших головних містах Індії, вони підтримують ті протикомуністичні партії, які виступають проти партії Конгресу прем'єра Неру. В інших частинах країни — підтримують місцевий регіоналізм та сепаратизм. А в провінції Пондишері потай підтримують навіть рух, який намагається привернути французьке колоніяльне правління. Для втікачів із Пакістану, які перебувають в Індії, і для робітників Калькути комуністи все вже не йдуть із своєю пропаґандою, але натомість нацьковують їх проти існуючого режиму в Пакістані, який їх нібито вигнав, і проти уряду Індії, який не дбає про них.

Війна між Індією і Пакістаном, які між собою ворогують, була б ідеальною розв'язкою для індійських комуністів. Але, як уже сказано, останні події на індійсько-китайському кордоні зворушили сумління Індії і захитали невтралістичні позиції Неру. Глупота і нахабство Кремлю та Пейпінгу зробили своє, і може навіть врятували Індію від комуністичної небезпеки. А відвідини президента Айзенгавера скріпили Індію під моральним оглядом.

З наших буднів

НАШІ Й НЕ НАШІ ЗВИЧАЇ

Перед св. Миколаєм до одного з поштових урядів у Ню Иорку прийшов від якогось хлопчини лист до Санта Клоса із „замовленням" на дарунки і — з ключем до хати, де той хлопець живе. Мовляв: хай старигок не пропихається комином, бо це, відав, трохи невигідно, а просто — хай відомкне собі двері ключем і зайде в хату в нормальний спосіб.

Українські діти, покищо, не мусять посилати ключів св. Миколаєві, бо наш звигай і наша традиція не вологать, слава Богу, святих коминами. Що випадає Санта Клосові — не випадало б св. Миколаєві. Гарно він виглядав би, наш Богоугодник, в світлих ризах, у мітрі і з жезлом у руці, та й ще з Янголом при боці, якби йому прийшлося мандрувати з тими всіми реквізитами і з святим приготом — герез комин! Наша традиція делікатно вимикає квестію транспортації святого з неба на землю... Просто кажеться дітям, що святий Миколай приходить, і на тому крапка.

В згоді з нашою народною мітологією герез комин подорожують туди і назад не святі угодники, а горти та відьми. Відьми вилітають комином на когергах на свої відьомські пікніки, а гортяка несподівано вискакує з пегі, коли йому прийде охота репатріювати в пекло якусь загублену козацьку душу. В „Ногі під Різдво", якщо собі пригадуєте, відьма Солоха... „спустилась по воздусі, як по льодяній горі, і прямісінько у комин!" А горт, її коханець,... „пробрався слідом за нею і так опинились обоє в просторій пегі, між горшками". Тут ще слід добавити, що згаданий гортяка мав у торбині ще цілком теплий, як свіжоспегена паляниця, бо недавно вкрадений з неба Місяць!

Пробагте, Шановні Читагі, що я заторкнув таку відьомсько-сатанієвську тематику якраз проти Різдва Христового. Тьху, тьху, щоб не снилось проти ногі! Може це під впливом мадярської вистави проф. Бугозига, а може й від того, що на Різдво нового стилю я трохи забагато надивився на різні телевізійні „шови". Ще й донині волосся стає дуба від тієї модерної мітології „мейд ін Голлівуд": на цих „шовах", прошу я вас, Різдво Христове відбувається на Місяці, янголи літають на суперджетах, а святі ходять в строях марсіянців. Крім нормальних функцій деякі святі фігури мають ще інше навантаження: мусять реклямувати пасту до зубів, усякі кашки, самоходи, ги нейлони... Одним словом — мітологія так помішалась з технологією, а технологія з реклямою, що з того всього постає в голові суцільна каша. Хай ховаються в сутінках історії літератури наші Гоголі й Стороженки з поштивими своїми відьмами і гортами! От, велике діло, що дідько з „Різдвяної Ногі" вкрав із неба Місяць... А хіба Хрущов не вкрав Місяця з-під носа Америці, пустивши довкола нього свого міжпланетного „вертольота?"

Щоб ви, однак, не думали та й не гадали, що наша фантастигна література кінгається подорожжю коваля Вакули на гортовому хребті по царицині геревигки, то я раджу вам щиро-сердегно подивитись на новий, модерний „Вертеп" пера Миколи Понеділка, що буде виставлений з нагоди традиційного Новорігного Балю хору „Думка", в суботу 9-го сігня, в Мангеттен Сентер. Акція цього лицедійства відбувається трохи на „девтавні", а трохи на Марсі, отже теж є на що подивитись.

Ігор

Бенсон пропонує зменшити допомогу фармерам на підтримку цін пшениці

Вашингтон. — Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон заявив, що він плянує в 1961-році зменшити допомогу фармерам на підтримку цін на пшеницю на 40 центів від одного бушля. Теперішня допомога від бушля пшениці становить 1,77 доляра, а в 1961-му році фармери мали б діставати тільки по 1.37 доляра. Секретар Бенсон конферував із президентом Айзенгавером в тій справі, щоб перішню висоту паритету, але покищо не встановлено рекомендувати скасувати тебазу, на якій мала б відбуватися виплата фармерам допомоги за пшеницю. Але кола департаменту рільництва повідомляють, що Бенсон плянує виплачувати фармерам по 75 відсотків тих пересічних трирічних цін, що були на вільному ринку. Коли б Конгрес погодився на цю пропозицію, то це виносило б докладно 1.37 дол. А коли б Конгрес погодився на 80 відсотків пересічних трирічних цін на пшеницю, то це винесло б по $1.46 від одного бушля.

Працівники конґресової комісії критикують фінансову політику уряду

Вашингтон. — Фахівці-працівники Спільної Конгресової Економічної Комісії опублікували звіт, в якому критикують економічну і фінансову політику уряду та домагаються в ній змін, щоб збільшити темп росту економіки країни. В цьому звіті критикується теперішні, стародавні вже, урядові засоби для припинення інфляції, які в дійсності припиняють ріст економіки а не інфляційні тенденції в економіці. Технічний директор штабових працівників цієї комісії професор Гарвардського університету Отто Екстейн твердить, що економіка ЗДА могла б збільшатися швидшим темпом.

о. М. Федорович

СИН АВРААМА, СИН ДАВИДА...

Тільки два святі Євангелисти подають родовід Ісуса Христа, очевидно, під чисто земським аспектом походження Божого Сина. У св. Матвія генеалогічне дерево земських „батьків" Спасителя подано систематично й повністю, натомість у св. Луки родовід Ісуса Христа, доволі сумаричний. Свою маєстатичну формою „Книгу роду Ісуса Христа, Сина Давидового, Сина Авраамового" закінчує св. Євангелист Матвій такою хронологічною конклюзією: „А всіх поколінь від Авраама аж до Давида — чотирнадцять поколінь, і від Давида аж до вавилонського виселення — чотирнадцять поколінь, і від вавилонського виселення до Христа — поколінь чотирнадцять". Крім цього детального реєстру прабатьків Спасителя (по плоті), св. Євангелист Матвій дуже кольоритно змальовує святу подію Народження Христа. Теж він один згадує про драматичне видіння опікуна-мужа Діви Марії св. Иосифа, що мало місце перед Народженням Спасителя. Також тільки у цього Євангелиста описано поклін Трьох Царів зо Сходу та інші обставини, у зв'язку з їхнім пришестям до Вифлеєму. Св. Матвієві завдячує теж християнський світ зворушливі відомості про втечу Святої Родини, за наказом підзорливого й жорстокого Ірода, ставленика і прислужника поганського Риму.

Але почесну назву Євангелиста Христового Різдва християнська старина дала св. Євангелистові Луці, а не з тієї причини, що його опис Божественної Вифлеємської Події справді мистецький. Це самим Богом надхнений письменник, поет і мистець Святої Ночі! Також він подає чимало інших фактів, у зв'язку з Різдвом Спасителя, чого не знаходимо у св. Матвія. А вже зовсім поминули святе Христове Народження Євангелисти Марко та Іван. Перший починає свою Євангелію від появи св. Івана Предтечі-Хрестителя у пустині, згадуючи детально про надземський акт Хрещення Спасителя у ріці Йордані. Цей Євангелист найбільше місця й уваги присвячує надзвичайним ділам Спасителя, Його чудам, реєструючи їх докладно. Також знаходимо у його Книзі описи прегарних наук-притч Спасителя, подані св. Євангелистом рельєфно, глибокоумно.

Але інакшим, зовсім окремим шляхом інтерпретації надприродної події Народження Ісуса Христа пішов четвертий Христовий Євангелист, св. Іван, цей „улюблений учень" Спасителя. У своїй Євангелії він зовсім промовчує Святу Подію про Народження Спасителя, також немає у його священній Книзі цілого ряду біблійних фактів про життя і навчання Спасителя. Цей „бистрий орел" Христового Божества (орел — євангельський знак-символ св. Євангелиста Івана) вчинив все те — не дорогою якогось „забуття", незнання фактів чи звичайного людського пересочення! Сталося те дивне промовчання у цього велетня євангельського Богопізнання зовсім доцільно і свідомо. Цей Євангелист і найбільш улюблений учень Христа Бога — своїм богословським генієм, полетом своєї містичної душі — уважливо й на всю широчінь розвиває найтруднішу, основну ділянку християнської релігії: догматичну. І під тим глибоким кутом зору Євангелист Іван сприймає, інтерпретує — Христове пришестя на світ, далі Його предивне життя, благовістя, Його науку та святу смерть на хресті... Це євангелист-аналітик Христового Божества!

Цей „бистрий орел" божеських тайн розпочинає свою Книгу таким апріорним релігійно-містичним акордом: — „На початку було Слово, і Слово те було в Бога, і Бог було Слово... І Слово сталося тілом, і перебувало між нами". Така його інтерпретація Христового Різдва на самому початку його Євангелії. Вифлеємська Подія, це лише один нерозгаданий епізод Божої Милости над нами, лише одно таїнствене звено з цілого ряду актів Предвічного Слова... Пришестя на землю цього Віднача́льного Слова, це скоріш Воплочення, як „народження" („І Слово сталося тілом"). Під мовно-лексикальним аспектом вираз „народження" містить деякі елементи земського порядку. „Народжується" те, що простірно й щодо часу не існувало, чого не було раніш.

Тому впродовж двох перших століть християнської ери величне тепер свято Різдва Господнього не було відоме. Перемішавши людське з Божим, земське з одвічним, перші два століття християнства не знали цього святкування. І лише тодішнім, що так скажемо, піонерським розвоєм богословської думки науки можна вияснити доволі пізній час постання цього радісного Свята. Прикладом пізнішого завершення, (під догматичним оглядом) справедливого розуміння незбагнутого людським розумом людини — Христового Народження із Діви Марії — і в народних масах, і в давній Україні, є хоч би слова-рефрен старої нашої коляди (складеної, як виходить, образованою духовною особою): „Христос родився, Бог воплотився"... Це стисла дефініція Христового Різдва.

Повертаючи до Євангелистів Матвія і Луки, запитаємо: для яких цілей ці два Євангелисти так обширно списали святе народження Божого Сина у Вифлеємі? Зокрема цікавим буде запитання, яке значення поданого на вступі Євангелія від Св. Матвія — такого стислого (земського) родоводу Сина Божого? Як свідчить біблійна історія, не всі із вичислених Св. Матвієм 42-ох прабатьків (по плоті) Спасителя ходили пильно стежками Божих заповітів. Коротко: Христос прийняв Свою славу не від них, а від самого Себе. В особі Христа сповнилися всі месіяністичні пророцтва Старого Заповіту. Він став реалізацією вікових сподівань, надій і молінь жидівського народу!

Саме з таких високо-релігійних (а також патріотичних) спонук, ці два Євангелисти, віддані сини свого поневоленого народу, так переконливо ставлять жидам перед очі — месіяністичне походження Ісуса Христа. Як же дорогим і рідним повинно б для них бути святе благовістя Христове, якого божеським основником — чистокровний Син Авраама, Давида та інших велетнів славної жидівської минувшини... Це автентична і найшляхетніша парость Ізраїля! Таким чином св. Матвій, знаючи гаразд психіку свого народу, саме такою методою психологічних конклюзій стукав до сердець своїх зневірених земляків.

У часі Народження Спасителя проживало в Палестині понад один мільйон жидів, а багато більше, бо яких чотири до п'яти мільйонів „потомків Авраама" було розсіяних в межах римської держави. Жидівський історик Иосиф Флявій (жив поміж 37 і 95 роком християнської ери) подає у своєму славному творі „Старинності", таке: „Жидівського народу багато по всіх городах світу, майже неможливо знайти місце на землі, щоб там не було жителів цього роду". З таких наскрізь практичних, релігійно-національних міркувань стає зрозумілим, чому Св. Євангелист Матвій (частинно і Св. Лука) з таким патосом підкреслюють у своїх священних Книгах, що Богом обітуваний Месія, Христос, в першу чергу для них народився! Своє звернення до жидів закінчує Св. Матвій радісною для них, і для всього світу обітницею — що „Він спасе людей від їхніх гріхів". Бо цей Син Авраама по плоті — одночасно Предвічний Бог. Всі народи Пому поклонятьтся, по всі віки.

РІЗДВЯНИЙ ПРИВІТ ПОНЕВОЛЕНІЙ УКРАЇНІ

ВІД ПРЕЗИДЕНТА ГОЛОВНОЇ РАДИ НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ІМ. ШЕВЧЕНКА, ПРОФ. Д-РА РОМАНА СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО, ПЕРЕСЛАНИЙ ВАТИКАНСЬКОЮ ТА МАДРИДСЬКОЮ РАДІОВИСИЛЬНЯМИ

З Новоріччям і Різдвом Христовим Головна Рада Наукових Товариств ім. Шевченка шле всім науковцям, професурі, учительству й молоді та всьому українському народові палкі вітання та сердечні побажання від усіх НТШ-івців в розсіянні сущих.

Сповіщаємо Вас дорогі Сестри й Браття, що наші члени в Австралії, Америці, Европі й Канаді знову віддали весь минулий рік праці для української вільної науки. Той пам'ятний рік був нами присвячений 250-тій річниці смерти великого гетьмана Івана Мазепи, опікуна нашої науки й культури, що його чин прославив Тарас Шевченко. Червона кривава Москва продовжує змагання царської Москви, щоб оклеветити й очорнити цю світлу постать. Та весь вільний світ шанує Мазепу як символ боротьби за волю, тому й понад сотку літ вже існувало тут на вільній американській землі, в стейті Міннесоті, містечко Мазепа, що було назване на прославлення Івана Мазепи, союзника Карла XII, шведського короля. Наша делегація увінчала голову міської ради того містечка почесним Мазепинським ланцюхом та вшанувала його грамотою.

Ми внесли наукову правду про гетьманування Івана Мазепи чисельними конференціями по усіх краях, зокрема тут в Америці, де відбулися теж англомовні Мазепинські Конференції в Колумбійськім університеті в Ню Йорку, в Нортвестерн університеті в Шикаго і в Маркет університеті в Милвокі. Проф. В. Доманицький опрацював був загальний плян Мазепинських святкувань, а проф. В. Січинський проводив працею Ювілейного Комітету Мазепи та завершує її публікацією Мазепинського Збірника в нашому видавництві.

Не забули ми, дорогі наші, відзначити теж 300-ліття нашої перемоги під Конотопом конференцією у Филаделфії. Ми вшанували також окремими конференціями в Ню Йорку, 125-ліття Київського університету, 125-ліття народин соловія Буковинської України — Осипа Юрія Федьковича та 25-ліття смерти нашого незабутнього голови М. Грушевського, першого президента Української Народної Республіки. Дводенною конференцією в Шикаґо ми вшанували пам'ять Москвою помордованих і репресованих науковців. Ми щасливі, що змогли конференціями вшанувати в Парижі 70-ліття проф. О. Шульгина, першого міністра заграничних справ УНР.

Наша наукова праця продовжується у всіх секціях під проводом їхніх директорів. Гаслова частина Енциклопедії Українознавства, за редакцією проф. д-ра В. Кубійовича, пляново публікується окремими томами, а англійське видання Енциклопедії Українознавства, за редакцією проф. В. Кубійовича й професора Ю. Шереха, завдяки щедрости Українського Народного Союзу, відходить до друку. В друку є вже англомовний Збірник про Львів, що його теж Український Народний Союз помагає нам видати. Друкуємо також Збірник в честь незабутнього нашого голови Зенона Кузелі та працю проф. П. Ковалева про „Основи формування української мови". Комісії Термінологічна й Бібліотекарська видають свої бюлетені, а для зв'язку всіх НТШ-івців ми розпочали видавати серію праць п. з. „Доповіді", що їх вже вийшло 12 чисел. Наші публікації шлемо до приблизно 400 книгозбірень вільних країв. В підготовці є ціла низка Збірників, а велика увага є присвячена опрацюванню матеріялів Шикаґівської Конференції про науковців України, помордованих та репресованих Москвою. Ці матеріяли вийдуть окремими томами.

Наші члени діють у поверх сотні високих шкіл у вільному світі та беруть пильну участь у наукових з'їздах істориків, філологів та інших ділянок наук. Вже від 6 літ Наукове Товариство ім. Шевченка зорганізувало було для виховання нашої молоді в Америці університет Українознавства. Молода наша генерація знайшла в особі проф. д-ра В. Калини свого опікуна й збагатила нас трьома конференціями. Вона вже включається в наші ряди і готова нести з нами той великий тягар наукової оборони людських і національних прав нашої поневоленої України. Всю цю працю Наукове Товариство ім. Шевченка проводить без жадних субсидій, а тільки завдяки пожертвам малої громади патріотів та патріотичних організацій.

Зближається вже, дорогі Сестри й Браття, велика річниця 1961-го року, нашого патрона Тараса Шевченка. Ми вже встановили Шевченківську Медалю, що буде щорічно надавана тому науковцеві нашого роду, який найбільше причинився для поступу науки; ми вже рішили скликати Науковий Конгрес Української Науки в Ню Йорку, у метрополії світу. Весь той рік буде присвячений нашому Патронові, й ми спростуємо всі викривлювання й фальшування Москвою християнського світогляду Шевченка, з його ідеалами волі, правди та братолюбія!

Це наші дари Вам, дорогі наші, під Різдво Христове! Ми здійснюємо Заповіт нашого Патрона і виконуємо в науці його гасло: борітеся — поборете!

Наші серця з Вами!

Христос Раждається!

ВІЧНИЙ ХРИСТОС ВІЧНО РОЖДАЄТЬСЯ НА ЗЕМЛІ І В СЕРЦЯХ І В ДУШАХ НАШИХ

ІЗ РІЗДВЯНОГО ПОСЛАННЯ СВЯЩЕННОГО СОБОРУ ЄПИСКОПІВ УКРАЇНСЬКОЇ АВТОКЕФАЛЬНОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЕКЗИЛІ

„Прийдіть, вірні, подивімось, де народився Христос, підемо далі за волхвами — східніми царями, куди йде звізда. Тому, кого там повсякчас оспівують ангели, кому пастухи грають на сопілках, і ми достойну пісню виголосимо, промовляючи: слава на небі Тому, що народився сьогодні від Діви у вертепі, у Вифлеємі Юдейському".

Такими словами від віків рік-річно Свята Православна Вселенська Церква прославляє величну подію: народження на землі Божого Сина — Спасителя світу.

Вшановуючи цей врочистий празник, ми — Ваші Архипастирі, сердечно вітаємо Вас, улюблені діти нашого українського православно - віруючого народу, з цим Великим Святом Різдва Христового, якого то дня сподобив діждатись усіх нас нині ще один раз у нашому житті, тут на континенті гостинної Америки — Милосердний Господь! Нехай буде вічна слава Йому, Який так про нас благозволив!

Перенесімось думками своїми під далеке темне нічне небо Палестини й зобачимо там — немов живу — ясну зірницю, що вказує путь-дорогу зі Сходу та провадить мудреців-царів на поклоніння Божому Народженому Дитяткові. Идім у слід пастирів, тих перших прочан які були навчені Божими ангелами, де і як найти Царя царів, Боже Дитятко, що лежить на сіні, в яслах безсловесних (Луки 2, 11-12).

Схилімося й ми в поклоні перед Божим Дитятком — Христом, Спасителем нашим! Його убогі пеленки — ширші від хмар небесних; Його ясла вузенькі — просторіші небес, бо в них на сіні „положився неосяжний Бог". „Таїнство я бачу дивне і преславне (співає нині Свята Церква): небом — вертеп, престолом херувимським — Діву, оселею — ясла, що в них положився неосяжний Бог, Його ж оспівуючи, величаємо" (з Канона Р. Хр.) ...

Вічний Христос вічно рождається на землі і в пам'яті людей і в серцях і душах наших. Приготуймо ж, улюблені, достойну зустріч Рожденному Христу Богу: розкриймо Йому вбогі ясла нашого, каяттям очищеного, бідного серця. Благаймо Його Милосердя благословити життя наше і нашої Страдниці, боголюбивої Матері України, та всіх дітей її в Батьківщині та у розсіянні сущих. Просім освятити Благодаттю Божою і надходячий, серпанком невідомости покритий, нові 1960-ий рік, подати спокій світові, а нам витривалість міць та силу для праведного служіння Святій Православній Соборній і Апостольській Церкві на її прославлення, і нам на спасіння.

Замість дорогоцінних дарів і кадила, золота і мира, нехай буде честь, хвала, подяка і поклоніння Рожденному ради нашого спасіння Божественному Дитяткові, а Породившій Його Пренепорочній і Пречистій Діві Марії слава і похвала від всіх родів на віки...

✝ ПАЛЛАДІЙ, Архиєп.
✝ ІГОР, Архиєп.

„ПРИГАДАЙМО НАШИХ БРАТІВ І СЕСТЕР — НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ!"

Всеукраїнське Євангельсько-Баптистське Б-тво розіслало своєму членству різдвяний привіт за підписом президента цього ж Братства пастора Григорія Домашовця. „У Вифлеємську ніч — сказано в цьому привіті — раділи небеса! Співали Ангели!.. Світила з неба ясна зоря, освітлюючи дорогу мудрецям і пастухам, що йшли вітати Народженого Месію. Бог Творець до всіх і для всіх людей Той самий. Люди, як тоді так і сьогодні ще далеко від Бога. Він змилосердився над людством і післав Свого Сина, щоб через Нього рід людський наблизити до Себе. Він зробив усе, що було в Його Всемогутності можливе, — дати людям ратунок від злоби й загибелі, щоб людина людині не була ворогом — а братом... Коли б люди зробили хоч один крок ближче до Царства Божого, а не вповали на своє самоудосконалення, в одну мить зникли б з лиця землі: експансія, тоталізм, деспотизм і всяке інше поневолення... Перед сьогоднішнім людством, без різниці політичного й релігійного напрямку, стоїть те саме питання, яке свого часу поставив Ізраїльський пророк Ілля: „Коли Господь є Богом, так ходіть слідом за ним, коли ж Баал, то за ним ходіть" (I Цар. 18:21). На цьому світі все проминаюче. Христос Господь, перед Ним треба усім: „Бо мусимо всі явитися..." Світ іде вперед, на землі не буде вічно злоба й ненависть, прийде день обнови, прийде день мира й нового життя! Хай цей потрійний голос буде голосом Божої любови й справедливости і як засядемо до Свят-Вечері, пригадаймо наші провини перед Богом і наших братів та сестер на рідних землях — в Україні".

РІЗДВЯНІ ЗВИЧАЇ В АМЕРИЦІ

Святкування Різдва в Америці має свою історію. Цю історію складали покоління людей з-за океану, в різні часи, з різних країн і різних культур. Багато є ще й тепер старших віком американців, які пам'ятають святкування Різдва в минулому і шкодують за давніми звичаями — саморобними іграшками, тижнями передсвяткових готувань традиційних страв на свято і повільної та не такої коштовної підготови до святкування.

У колоніяльний період, — скажім, від 1620 до 1776 р., року проголошення нашої незалежности, — свято Різдва проходимо по різному. В засніжених селищах Нової Англії провідники пілігримів рішуче забороняли будь-які святкування під час Різдва. Вони прибули до цих берегів, як утікачі від релігійних переслідувань в Англії, і трималися того переконання, що їх пуританська релігія — сувора й тверда — не погоджується із святкуванням та розвагами, які мали місце під час Різдва в Старому краю. Ці настрої панували в Новій Англії до початку минулого століття.

Цілком відмінна атмосфера існувала у їх найближчих сусідів, на території, що її тепер становить стейт Ню Йорк. Тут день народження Христа, як також і передвечір того дня, означав, особливо для дітей, візиту святого Миколая, щедрого й мудрого, якого ми тепер знаємо, як Санта Клоса, який наповнював їх дерев'яні черевики подарунками та цукерками, коли вони спали. А для дорослих ці дні були наповнені службами Божими та молитвами, відвідинами та привітаннями друзів і родичів, а також святкуваннями, які нагадували їм їх покинуту батьківщину, Голляндію.

Далі, вздовж Атлантійського узбережжя святочні звичаї віддзеркалювали національне походження та релігійні звичаї колоністів — шведів у Ню Джерзі, квакерів з Німеччини в Пенсилвенії, римо-католиків у стейті Меріленд, єпископалів з Британії у Вірджінії та далі на південь. По деяких південних стейтах святкування Різдва і тепер супроводжається фаєрверками, звичаєм, занесеним сюди французькими переселенцями в Луізіяні та італійськими та еспанськими на Флориді.

У колоніяльній Вірджінії святкування Різдва тривало дванадцять днів, після тижнів ретельного готування різних м'ясив, дичини, печива, збирання зелених гілок у лісі, та заготовлення дерева для святкового багаття. Свято починалось на Святий Вечір, коли в урочистій вечері брали участь різні родичі та друзі, які незрідка приїздили дуже здалека верхи або в екіпажах.

Протягом пізніших колоніяльних років різдвяні звичаї збагатились і згармонізувались завдяки напливові імігрантів із Старого Світу, так само, як і під час півтора століття періоду Республіки. Року 1741 колонія німців, осівши у східній Пенсилвенії, саме на Святий Вечір заснувала місто, назвавши його Ветлегем, на честь місця народження Христа. І вони святкували Різдво в яслах, відтворюючи сцену описану в Новому Заповіті.

Ці переселенці з Німеччини запровадили звичай, запозичений в Італії — ставити маленькі ясла або колиску, оточену Святою Родиною, пастухами, мудрецями з їх дарами для Новонародженої Дитини та хатніми тваринами з біблійних часів.

Сама різдвяна ялинка символ вічного світла, з'явилась в Америці тільки в половині минулого століття. Її принесли також німецькі імігранти, а американський народ швидко сприйняв її і зробив її центральним пунктом різдвяних свят. На початку цього століття поширився звичай ставити ялинки на вулицях та площах американських міст.

Ірляндські імігранти принесли сюди звичай ставити запалені свічки на вікнах під час Різдва, як вони робили це ще в Ірляндії, щоб освітлити дорогу священикові, який обходив ірляндські родини на Святий Вечір.

Співання колядок на Різдво запроваджено як старий англійський звичай на початку цього століття в Бостоні, саме там, де протягом довгих років святкування Різдва було заборонене. Европейські колядки, деякі з них дуже дуже старі, прийшли сюди також разом з переселенцями. З Австрії ми маємо „Тиха ніч, свята ніч", з Англії „Бог посилає вам щастя, панове", Франція дала прекрасну колядку „О, Свята ніч" та інші. Багато прекрасних колядок принесли українці, мадяри, поляки, литовці, скандинавці і їх досі співають на майже всіх мовах тих людей, які прийшли сюди і тепер складають американський народ і Америку.

Американська Рада.

Я ПАМ'ЯТАЮ ТЕ РІЗДВО...

Я пам'ятаю те Різдво в таборі:
Барак наш зовсім снігом замело,
В вікно обмерзле заглядали зорі,
Було і холодно, і голодно було.

Ми повечеряли: картопля з оселедцем,
І полягали в настрої сумнім,
Бо серцем всім, всім наболілим серцем
Були ми вдома, в краї дорогім.

А на світанку ввесь барак схопився
Від звуків різдвяної коляди,
Великий хор у коридор улився,
Прийшли Христа прославити ґазди.

І „Діво днесь" лунало урочисто,
Сплітались гармонійно голоси,
І тенор чийсь дзвенів високо й чисто,
І спів був сповнений чудесної краси.

Коли ж скінчили, вийшов хтось чубатий,
Вклонився і сказав: „Збираєм на УПА",
І всі ми кинулись в свої убогі хати,
Нам всім хотілось якнайбільше дати,
Хоча УНРРА була для нас скупа.

Роки минули, за столом багатим
В різдвяний вечір, в розкоші й теплі,
Ми вже собі не хочемо згадати
Свої колишні болі і утрати,
І друзів кинутих, і їх до нас жалі.

А дядько той, з чуприною густою
Собі недавно другий дім придбав,
Та коли ми з'явились з колядою
Для тих людей, що знаються з бідою,
Він нам ні цента мідного не дав...

АННА КОССОВСЬКА

Ярослав Зубаль

СВЯТВЕЧІРНЕ ПОЛЮВАННЯ

Кожного року в день перед Різдвом Христовим відбувалося це, традиційне вже від давніх часів, полювання. Воно мало свій чар і свої принади та давало багато емоції і теми до обговорення під час свят. Звичайно була вже зима з снігами і морозами.

Так було і того року в день, про який мова. Довгий час сипав безупинно сніг, і була заметіль, що її так приємно нам оглядати через вікна із теплої хати. День перед полюванням сніг перестав падати і посилився мороз. Було 15 ст. Ц., і треба було добре одягнутися, щоб не перемерзнути.

Ще добре не розвиднілося, як перед лісничівку заїхали сани. Звичайні прості сани кращі за залубки, бо дорога ще не в'їжджена і для мисливців краще і вигідніше висідати і всідати при переїзді з гону на гін. Одягаю кожушок під куртку, теплі чоботи і шапку насуваю глибоко на вуха, бо вже не раз навчило, коли в лісах приходиться замерзати. І свою „бельгійку" завиваю добре, це рушниця бельгійської марки „Геко", шіснадцятка, калібер загально вживаний мисливцями. Беру двадцять набоїв, половина яких є власної роботи, решта фабричні. Стрільний порох уживаю марки „Сокіл", бо „Шарак" усі ганять немилосердно, а найкращого „Ротвайлера" ще не маю.

Миґом проїжджаємо заспане містечко Рудник н/Сяном. Минаємо й молодий сосновий лісок і двір, де міститься центральна управа маєтку і палата властителя. Це все окружене старим парком з столітніми деревами. Виїжджаємо на поле і ми вже на гаївці Фронца. Службу тут повнить молодий ще син старого побережника. На подвір'ї вже кілька саней. З управи вже є контролер Вілі і бухгалтер Токарський, та кілька місцевих гостей з міста, що з нами полюють. Прибувають і спізнені мисливці з Гробель, надлісничий Пойзель, практикант Корасевич і лісничий Макс. Ці два останні — найкращі стрільці і між ними буде відбуватися змаг за перше місце, т. зв. короля полювання.

Ціла валка санок переїжджає присілок Халупки, а дальше польовою дорогою до ріки Сян, де зачинаємо полювати. Зрідка налітають дрібні сніжинки, хоч мороз, і, як кажуть, „сніг падає з лютости".

А в мисливців це найкращий час полювати на лисів. Кожний сподівається мати добрий вислід на ловах і знає, що по перших вистрілах загріється.

Над самим Сяном три гарні гони. Це між полями і рікою густий чагарник, тут і там старі верби і дубки. Господар сьогоднішніх ловів, лісничий Пінчаковський, що походить з Печеніжина, грубенький і превеселий лісник, усіх бавить жартами та підбадьорує. Мене з ним лучить те, що ми обидва походимо з близького сусідства, я з Саджавки, а то миля дороги через Прут, за горою Діл.

Господар каже спішитися, бо люди нагінки вже розставлені і чекають лише на сиґнал рушити. Тут сподіватися треба лиса, а зайці певні. Над Сяном можливі й фазани, яких нам майже ніколи не вдалося вполювати. Господар провадить, а ми всі гусаком йдемо стежиною за ним. Всі йдуть мовчки, розмовляємо лише про найконечніше, пошепки. Щоб зайво не балакати, господар рухом руки вказує кожному з нас по черзі наші становища, при яких вимінюємо з ним уклони, бо так каже мисливський звичай ввічливости і поважання. Я дістаю місце недалеко ріки, що вже замерзла і становить тепер можливість для відстрілу звірини. Наші два „шарфшіцери" дістали становища рухомі на правому крилі від піль. Тут найбільше можливости до стрілу, бо звичайно зайці вириваються на поле, коли їх нагінка виполошує з кущів.

Вже дано сиґнал трубкою, і зараз чуємо відповідь правдивого мисливського рога, що його звучно чути далеко. Це сурмить найкращий наш сурмач, старший лісник Тома. По хвилині чуємо перші постріли на правій стороні, де оперують Макс і Корасевич. У нас ще тихо, а ми вже нетерпеливимося і чекаємо готові до стрілу. Та нагінка мусить пробиватися через гущавину, засипані снігом, і це здержує та сповільняє її просування вперед. Щоб сніг не сипався за шию, люди понатягали на голови мішки в формі капуз і виглядають як татари. Врешті й на лінії стрільців лунає грімкий постріл, один і другий. Це на другому кінці ближче поля. Завважуємо там якісь рухи, хтось крутиться по кущах. Нагінка вже щораз ближче нас, чуємо поодинокі голоси.

Чую перед собою якийсь шорох, щось пробивається крізь гущак, сніг сиплеться. 15 метрів передімною мала полянка, і бачу добре, як прорвався зайчик і на „кулявий штих" йде на мене. Це моя улюблена позиція до стрілу, складаюся і стріляю, заяць ролює і ціла фонтанна снігу збивається над ним вгору. Нарешті й я маю щось на конті, на початок. Та нас усіх цікавить, що це сталося на другому кінці. Чую, що там проходив лис і до нього двічі стріляв бухгалтер. Він короткозорий і носить грубі окуляри, тому й частіше, як треба, стріляє, розуміючи, що на багато стрілів все котрийсь буде цільний. Пострілявши лише лиса, він скочив зараз за слідом, а завважився, що лис „фарбує", проти мисливської засади, залишив становище ще перед закінченням гону і переслідував свою жертву. Ми зрозуміли його запал, та не могли оправдати його вчинку, бо мисливські закони, хоч не писані, у нас дуже строго були виконувані. Два хлопці, що побігли за ним, вернулися за якийсь час з порожніми руками. Це безнадійна справа бігти за постріленим лисом. Багато сміху було, коли по хвилині й сам стрілець повернувся втомлений і спітнілий, хоч був сильний мороз. Господар ловів наш Ромцьо, видимо був невдоволений з такого замішання і заколочення порядку, та зогляду на особу стрільця і на день ловів, цим разом треба було йому простити. Обійшлося на жартах. На правому крилі, де була ввесь час канонада, наші флянгові „шарфшіцери" мали вже по чотири зайці на конті. Та ми знали, що цим разом Макс візьме.

Другий гін проходить подібно до першого. Я стою за грубою вербою і нічого не бачу. Та природа чудова, всюди біло як в казці, налітають сніжинки, недалеко рідний мій Сян, в льодових оковах. Тут вже між чужими, та там дальше він протікає українською землею, з рідних Карпат втікаючи наш срібнолентий. Це лише хвилинку триває такий рефлекс, і вже повертаю до дійсности.

Ще один гін в кущах над Сяном, я ближче поля і знову кладу одного зайця. Дотепер вистрілив три набої. Лиса нема, самі зайці.

Тепер виходимо на широке поле і візьмемо тут два „кітли". Вже господар випускає мисливців і гінців. На одного мисливця п'ять гінців. Закладаємо підкову, що має замкнутися на другому кінці. Перші йдуть в противних напрямах, а потім злегка зачеркують півколо. Передніх вже ледво видно, а далі стають лише темними пунктами на білому снігу. Десь здалека лунає постріл, другий, це до стрічкових зайців. З-за мряки пробивається сонце, проміння відбивається від снігу і сліпить очі. Чути сиґнал трубки, це знак, що котел замкнений і, що тепер вже йдемо всі до одного центру. Виходжу на горбок і бачу цілу площу ловів як на долоні. В одному місці рівчак і кілька кущиків Тут повинні бути зайці. Та нараз знімається крик гінців, усі показують на одно місце коло кущів. Це щось більшого, зразу думаємо, що це жовтий пес. Та це таки лис! Небувала річ, лис в кітлі, майже всі мисливці бачать це небувале явище, вперше в житті. Лис крутиться, шукає виходу, та ніщо йому не поможе. Лише не знаємо, хто буде мати щастя. Коло щораз згущується і меншає. Врешті лис вибирає одно місце, що йому видається спасенним. Контролер спокійно прицілюється, бо це коло нього, стріл і лис принишк до землі, зник у снігу. Другий сиґнал сповіщає, що до середини кітла вже не можна стріляти, лише поза коло. Ще кілька зайців і усі подивляємо показного лиса. Це не той пострілений, той вже десь в ямі, або вилижеться або й там скінчиться.

Беремо другий котел під самим двором. Замикаємо і лунають густо постріли. Я доходжу до огорожі і ще не мав нічого, аж тут нагло із під самих ніг зривається заяць. Нема часу міряти, це кілька кроків від мене, стріляю без прицілу, „з прикиду", заяць ролює під самою огорожею.

На мисливське снідання привозять з двора пенцак на олії, це строгий піст і нема мисливського біґосу. Випиваємо по одній чарці для розгріття і скоро рушаємо далі. Тепер ліс.

На перший гін йде стара рідка соснина — хоїни. Тут мізерно, один чи два зайці і все. Далі краще, бо густий молодняк. Переходимо на те місце, звідки ми рано виїхали, на гаївку Фронца.

Займаємо старий сосновий бір з густим підшитом — Широке поле. Тут сподіваємося чогось більше, бо в лісі є лисячі нори. Стоїмо вже на широкій відділовій лінії. Це останній гін і я не сподіваюся тут чогось. Нараз бачу щось бродить далеко перед мною поміж деревами. Не рухаюся, бо це дійсно лис. Та мабуть мене не завважив, бо скручує і зникає. Нараз чую постріл і то біля мене. Це надлісничий Пойзель закінчує лови гарним тріюмфом. Маємо у вислідї 48 зайців і два лиси. Королем ловів стає Макс, маючи 12 зайців, на другому місці, віце-король Корасевич, має 9.

Врешті прощаємося, дякуємо господареві. Усі бажають веселих свят, мені також, — щоб не робити вийнятків, — хоч усі знають, що я святкую аж за два тижні.

Санки мчаться скоро, коні завжди додому скорше біжать. Заходжу до теплої хати, де в милій родинній атмосфері на оповіданнях про святвечірні полювання, сходить вечір.

★★★★★★★★★★★★★

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФИЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

З НОВИХ ВИДАНЬ

Ольга Войценко: Інший світ — інші дні. З подорожнього нотатника 1958. Накладом видавничої спілки Тризуб, Вінніпеґ, Канада 1959.

Коли мені в книгарні запропоновано купити нову книжку п-і Ольги Войценко: „Інший світ — інші дні", я вагався чи барти цю книжку невідомої мені авторки - канадійки, яка вперше подорожувала по Европі. Чи зуміла вона написати щось цікавого про країни, які бачила вперше? Але цитати українських поетів, які вона влучно повміщувала на початку деяких розділів свого подорожного нотатника, вказують на те, що писала їх людина, яка знає українську літературу і певно дивиться на світ очима непересічної людини.

Я книжку купив і перечитав її з великим зацікавленням та вдячністю для авторки за її цінний вклад в українську туристичну літературу, яка в нас досить вбога.

Авторка, як сказав про неї ген. Удовиченко в часі товариської зустрічі з українцями в Парижі, — „щось в роді „куріоза" — канадійка, що не тільки говорить по-українськи, але розуміє і є в курсі справ, про які йде мова в цьому гурті людей". Ціль мосі подорожі по Европі — пише пані Войценко — була не тільки оглянути і познайомитися з її культурою й життям, але також відвідати і нав'язати контакт із земляками. І авторка це виконала. На 204 сторінках книжки маємо не тільки цікаві описи подорожі кораблем по океані, але так само цікаві і влучні описи великих міст Европи, їхніх культурних центрів, архітектурних пам'яток, природи і життя, а що найважливіше описи зустрічей з українцями — представниками політичного, мистецького і наукового світу, а також із звичайними українськими людьми - залишенцями. Перед читачем ,немов на фільмовій ленті, пересуваються картини з Парижу, Нансі, Блакитного побережжя, Голляндії, Брюсселі, Західньої Німеччини, Швайцарії, Австрії. В кожній картині ви побачите українців та частину їхнього життя - буття на чужині, яке вміла підхопити і схарактеризувати авторка. Переповідати зміст книжки було б недоцільним, краще щоб читач купив книжку і прочитав її раз а може й вдруге і третє, якщо схоче насолоджуватися прекрасними картинами, може декому знаними, европейських країн. В першу чергу раджу перечитати цю книжку тим, які кажуть, що українські книжки нецікаві, і що нема що читати, й тому беруть в руки книжку в іншій мові.

О. З.

Крайова продукція в 1959-му році збільшилася на 6 відсотків

Вашингтон. — Представник секретаріяту торгівлі стверджує, що крайова продукція в 1959 році збільшилася на 6% в порівнянні з 1958-им роком і становила рекордову досі суму — 478 більйонів долярів, а в 1960-му році вона повинна дійти до половини трильйона — 500 більйонів. Секретар торгівлі Фредерек Мюллер передбачає, що 1960 рік повинен бути рекордовим в рості економіки ЗДА, якщо „всі в цій країні керуватимуться в першу чергу державними інтересами". Мюллер сказав, що ріст добробуту буде припинений, коли будуть зростати надмірно кредити та інфляція, і впертість при вирішуванні непорозумінь, які викликують страйки. Особисті прибутки в 1959 році зросли на 5.5% і виносили $380 більйонів; число затруднених пересічно в 1959 році виносило 65,000,000 а в 1958 році — 64,000,000.

НТШ І УАТ ВІДЗНАЧИЛИ 70-ЛІТТЯ ОЛЕКСАНДРА ШУЛЬГИНА

В 1959 р. сповнилося проф. Олександрові Шульгинові 70 літ його творчого життя, з чого 50 літ громадської й політичної праці. Проф. Шульгин — це один з чільних учасників і творців наших Визвольних Змагань, перший міністер закордонних справ Вільної України, а згодом один з наших найрухливіших дипломатів закордоном. О. Шульгин відомий, як письменик та мемуарист, — як дослідник і організатор наукового життя. Нині він заступник голови НТШ у Европі, голова Українського Академічного Товариства у Парижі, Віцепрезидент Міжнародної Вільної Академії, що її ініціятором та засновником він був. Тому самозрозуміло, що дві найближчі з ним пов'язані установи — Наукове Товариство ім. Шевченка й Українське Академічне Товариство, рішили скромно, але гідно відзначити Ювілей свого заслуженого й передового члена.

Проф. Олекс. Шульгин

З тією метою покликано окремий Ювілейний Комітет, який очолив проф. д-р О. Кульчицький, як голова, й інж. А. Жуковський, як секретар, і в склад якого увійшли: Марта Калитовська, інж. М. Маслов і проф. д-р В. Янів.

Самі святкування складалися з дбайливо підготованої Академії та з товариської Зустрічі з Ювілятом на спільній вечері. Обидві імпрези відбулися в неділю, 29-го листопада м. р.

В гарно прибраній квітами, зеленню й килимами залі зібралося понад 120 осіб гостей і представників установ й організацій.

На програму Академії зложилося відкриття й три доповіді про життя й творчість Ювілята. Академію відкрив, вітаючи в теплих словах Ювілята і складаючи йому сердечні побажання, голова НТШ в Европі проф. д-р В. Кубійович.

Темою першої доповіді — інж. А. Жуковського — була „Політична й громадська діяльність О. Шульгина". Свою доповідь подав доповідач на широкому біографічному тлі, з'ясовуючи насамперед ту родинну атмосферу, яка була для пізніших років і праці вирішальна. Торкаючись вже діяльности молодого Шульгина в студентські роки у Петербурзі, інж. Жуковський спинився ширше на ролі Ювілята у добу Визвольних Змагань, коли він успішними інтервенціями зумів добитися визнання України міжнародними чинниками. Обширно змальовано також ролю О. Шульгина в переговорах під час мирових конференцій, врешті широко висвітлено його політичну й дипломатичну діяльність у добу між двома війнами (зокрема на терені Ліґи Націй). Останній період дипломатичної праці проф. Шульгина — це нав'язування зв'язків з чужинецьким світом на науковому й культурному полі, а найбільшим досягненням — це постання Міжнародної Вільної Академії, з осідком у Парижі. У внутрішньому житті, на громадському відтинку, О. Шульгин заслужився як засновник і неодмінний голова Українського Академічного Товариства.

Тому, що другий із передбачених прелеґентів ред. І. Кошелівець, який мав говорити на тему: „Олександер Яковлевич Шульгин як мемуарист-письменник", не міг приїхати, відчитано тільки його привітання — особисте і одночасно від „Української Літературної Газети".

Про „Професора Шульгина як історика" доповідав проф. д-р В. Янів, який насамперед пригадав, що зацікавлення до історії Ювілят виніс із дому, бо ж його батько, Яків, сам був видатним дослідником. Накресливши вплив університетських студій на формацію О. Шульгина, доповідач вказав на всесторонність Ювілята, який проявився і як мемуарист, і як видавець історичних документів, і як рецензент історичних творів, і як автор монографічних праць, чи історичних підручників, і як історик-філософ і мислитель, що займався історіософічними і методологічними питаннями.

Ділянці, в якій Ювілят проявився найсуверенніше, була присвячена окрема доповідь проф. д-ра О. Кульчицького, що говорив про „Аналізу й синтезу рушійних сил історії в проф. Шульгина". Насамперед доповідач вказав на зв'язок, що існує між соціологією та історією: Коли соціологія сягає до дійсности через історію, яка постачає їй матеріяли, тоді історія пояснює дійсність через соціологію, яка добачує соціяльне в історично-індивідуальному. За доповідачем, — проф. Шульгин сягнув саме соціологічним підходом до тієї рушійної сили історії, якою є патріотизм, вийшовши з позиції історичної Руссо і маючи намір наблизитися відтак до синтетичного розуміння ходу історії з допомогою вирізнення історичних закономірностей. Аналізу рушійних сил історії продовжує Ювілят ще в одній частині книжки „Історія й життя", називаючи такі чинники історії, як людську вільну волю, колективні ідеї, процеси наслідування, творчі почини одиниць, щоб — у інших частинах книжки — релятивізувати закономірності в науці взагалі та щоб на цій основі встановити тезу: в історії можна відкрити релятивні закономірності, отже такі, які не мають характеру категоричности, але тільки ймовірности. У цих своїх дослідах, на думку доповідача, проф. Шульгин виявляє себе (в сенсі розрізнення Ніколаї Гартманна) більше „проблемним", ніж „системним" мислителем.

На закінчення Академії, яка дала учасникам всебічну і вичерпну характеристику Ювілята та витворила теплу атмосферу, промовив ще раз проф. Кубійович, даючи підсумок доповідей, а разом із тим синтезуючи головні заслуги Ювілята, видатного члена НТШ, яке й бажало його відзначити.

Негайно після Академії переїхав Ювілят із своєю Дружиною та з більшістю присутніх до поблизького ресторану на Спільну Зустріч, на якій явилося 76 осіб.

На вступі привітав присутніх і склав побажання для Ювілята від Українського Академічного Товариства, як співорганізатора урочистости, інж. М. Маслов, який був теж успішним і дотепним майстром церемонії вечора. Між поодинокими стравами прочитано низку привітів, яких в сумі наспіло 70 — письмово й телеграфічно, в тому числі 32 від Установ, а 38 від окремих осіб.

Після відчитання уривків із привітів чи названня тільки осіб, що їх надіслали (за браком часу для відчитання повних текстів) слово ще забрали присутні на вечері, складаючи усні привітання.

На закінчення, видимо зворушений, промовив сам Ювілят, дякуючи присутнім за вияви прихильности та побажання і висловлюючи вдячність для Установ, що підготовили Ювілей. Свою промову він закінчив висловом нехитної віри в державне відродження України.

В. Я. К.

ЗУСТРІЧ З РИЧАРДОМ НІКСОНОМ

Для того, хто живе, працює чи хоч би тільки вчиться в Голлівуді — столиці фільмових підприємств, не особлива новина зустрічати більшу чи меншу зірку срібного екрану. Куди більша новина —зустрічати зірок політичного життя з далекої столиці держави — Вашинґтону. Але й це може трапитися, навіть українському студентові ...

Декілька тижнів тому завітав до нашого каледжу в Лос Енджелесі віце - президент Ричард Ніксон. Мав він доповідь про совєтське шкільництво в порівнянні з американським. Як звичайно, перед доповіддю і після неї Дік Ніксон був оточений своєю постійною охороною. і тільки вибрані господарі зустрічі могли бути в його товаристві. Навіть репортери нашої шкільної газети не могли провести інтервю з віце-президентом; не повелося й репортерам місцевої преси, які тільки здалека кружляли з олівцями, нотатками та фотоапаратами в руках.

У цій ситуації я підійшов до професорки Шнайдер, яка аранжувала імпрезу і яка знає мене як українця, і сказав їй, що радо поговорив би з віце - президентом. Вона пішла, поговорила з гостем — і за пару хвилин мене представили Ніксонові. Наша зустріч викликала чимале зацікавлення, підтверджене блиском фотографічних ламп. Всі хотіли знати, хто я такий, чому саме мені припала честь говорити з віце-президентом і т. д.

Привітавшись, ми почали розмову. Ричард Ніксон зробив на мене велике враження, як надзвичайно культурна та інтеліґентна людина. Він дуже добре ознайомлений із ситуацією поневолених комунізмом народів і має повну симпатію до тих людей, які прагнуть незалежности для своїх поневолених народів. Він сказав мені, що вірить, що прийде час, коли підбиті Кремлем народи, затріюмфують, як колись Давид над Голіятом. Віце-президент добре знає різницю між українцем і „старшим братом". Він сказав, що немає на світі народу, якому своя суверенна держава належиться більше, як українському. Він також ознайомлений з великими іменами з історії України. Я був заскочений, коли він назвав мені імена Хмельницького, Шевченка, Скоропадського, Мазепи, а опісля сказав, що

Віце-президент Ніксон і Володимир Старосольський

на світі було б напевно краще, якби Мазепі й Карлові XII пощастило перемогти „великого" Петра.

Ричард Ніксон ні на хвилину не уявляє собі, що „товариші" з Кремлю справді бажають миру на землі. Він добре знає, що це таке диктатура пролетаріяту, і розуміє комуністичну „Утопію". А свою відважну непоступливість він показав під час подорожі по Південній Америці. Я думаю, що Америка і цілий світ повинні дякувати Богу за таку людину, як Ричард Ніксон.

Володимир Старосольський
Лос Енджелес, Каліфорнія.

Христос Рождається!

А. Л.

ШУМЛЯТЬ СМЕРЕКИ НАД ЗАЛИШЕНЦЯМИ В КУФШТАЙНІ

Таємничо шумлять старі смереки в оселі Фріден у Куфштайні.

Співають вони свою стару пісню, перекликуються з бурхливими водами гірської ріки Інну та старими липами на берегах. Колись тут над Інном бушували народи кельтів, потім германці, цимбри, тевтони, римляни, а накінець усталилися байовари — тирольці.

Нині часом шелестить під цими смереками інша мова, мова нащадків степовиків зі сходу, мова тих, на землі яких колись кочували кумерійці, скити, сармати, мова колись славних русичів — українців, які своїми щитами загороджували дорогу до Европи монгольським ордам з Азії.

Нині нащадки русичів — українців опинилися тут у високих снігом покритих Альпах, де на шпилях вічно біліють льодовики. Їх країну забрали вороги, а вони оббивають чужі пороги.

Ох, як важко відчувають тут своє положення деякі українці, так звані залишенці. Все ж таки надія, що скінчиться блуканина по чужині і що вернуться до своєї, може і вогнем очищеної, вільної України, — держить їх у традиції. Тому улаштовують національні свята, і виховують свою дітвору в українській вечірній школі.

Перед кількома роками (1950 р.) пересилили були останки залишенців із колись великого табору українців у Ляндеці і з табору у Брегенці в Форальбергу.

Тепер приходить черга на ліквідацію табору в Куфштайні.

В Куфштайні будують оселю, куди переселюють втікачів із табору.

U. S. E. P. перебудував у таборі великий барак, де була дирекція табору, шпиталь і кухня, — на мешкання, і там приміщено тих, які мають права U.S.E.P. Згадані мешкання призначено і для українців із СССР.

У таборі мешкають залишенці ще тільки у двох таборових бараках. Жиють там ще ті, яких хотіли перенести в доми для старих, а вони не хочуть там іти, або ті, які не схотіли замешкати у кватирах U.S.E.P., або ті, яким відмовили мешкання в новій осаді. Дотеперішня опіка Красного Правління в Інсбруці, як опіка над утікачами, — закінчена.

Всіх залишенців, які живуть чи на новій оселі, чи в мешканнях, а які є нездібні до праці, — перейняла громада — магістрат у Куфштайні. В цей спосіб зрівнано утікачів із усіма, які не мають з чого жити, — з жебраками. Міська управа в Куфштайні виплачує тим залишенцям маленькі допомоги.

З ліквідацією табору матеріяльне положення втікачів стало гірше. Морально залишенці почуваються гірше, як у таборі. У таборі утікачі мали ще враження, що вони є політичні біженці, якими опікується О. О. Н., міжнародні організації, тепер відчувають, що їх зрівнано з жебраками, є на ласкавих допомогах міської громади, з яких не можна ні жити ні вмерти, а і думати не можна, щоб купити сорочку, черевики, плащ.

Українська громада в Куфштайні, єдина з усіх національних груп утікачів у Куфштайні, має ще в таборі свою домівку, де можна зійтися разом, де відбуваються національні свята, де проходить наука української вечірньої школи.

В послідніх часах відбулися в Куфштайні такі народні свята: І. 24 травня 1959 р. відзначено святочними сходинами роковини смерти Головного Отамана Симона Петлюри й полковника Евгена Коновальця. Сходини відкрив голова Представництва А. Леша. Учениці й учні української шкілки продеклямували відповідні вірші. Д-р Р. Дашкевич переповів про життя, ролю у визвольних змаганнях і заслуги для українського народу Головного Отамана С. Петлюри й Е. Коновальця.

II. Сорокліття здобуття Києва від комуністів злученими українськими військами відсвятковано в неділю 30 серпня 1959 р. Вступне слово виголосив Л. Бородайкевич, учениці й учні виконали принагідні поезії, а д-р Р. Дашкевич переповів перебіг офензиви і здобуття Києва 30-го серпня 1919 р. Свято закінчено співом національного гимну.

Дивно воно виходило з реферату д-ра Р. Дашкевича, що тих совєтів била Українська Армія, гонила по 50 км денно, а тепер перед цими самими большевиками дрижить цілий західній світ. Все це сталося тому, що могучі держави Франція, Америка, Англія не то, що не допомогли Українській Народній Республіці провадити війну проти совєтів, а противно ще допомагали ворогам України знищити Українську Державу. Був би пропав комунізм і не було б реакції проти комунізму-фашизму й націонал-соціялізму!

III. 18 жовтня 1959 р. вшановано 250-ліття бою під Полтавою та смерти Гетьмана Ів. Мазепи. Започаткував вступною промовою Л. Бородайкевич, дальшу програму виповнили учениці й учні нашої школи вибраними поетичними творами, накінець д-р Р. Дашкевич описав перебіг війни Швеції і України проти Росії і нещасний бій під Полтавою 1709 р.

IV. Українська Громада в Куфштайні звеличала 41-річницю зайняття Львова й Галичини Українськими Військами в неділю 1-го листопада 1959 р. А. Леша відкрив свято. Учениці й учні виступили зі святочними віршами, а д-р Р. Дашкевич реферував історію зайняття Львова й Галичини Українською Армією та цілий перебіг українсько-польської війни в 1918—1919 роках. Співом національного гимну закінчено свято.

Хоч як важко жити українським залишенцям у Куфштайні, та мимо цього не схиляють національного прапора, а хочуть залишитися українською політичною еміграцією.

Зближається Христове Різдво, Новий Рік, Водохреща; як мило, розрадно було б для скитальців у Куфштайні, коли б бувші мешканці таборів у Куфштайні, Ляндеку і в Брегенці та загалом українці, які виїхали в нові світи, написали бодай листа до знайомих, які залишилися в Куфштайні.

МАЗЕПИНСЬКІ СВЯТКУВАННЯ УВАН В КАНАДІ

На відзначення Ювілею 250-ліття Мазепинського зриву для визволення України з московської неволі УВАН в Канаді призначила окрему Ювілейну Сесію, виповнену тижнем Академічних викладів, що відбулися з 15 по 22 листопада в Народному Домі у Вінніпезі. Свято почалося в суботу 14 листопада відкриттям малярської виставки мистця Олекси Булавицького з Міннеаполісу, який не щадив труду привезти сотку своїх найкращих творів, якими удекорував викладову залю Народного Дому. Відкрила виставку д-р Марина Антонович-Рудницька та виголосила реферат на тему — „Майстер сірих тонів", в якому представила життєвий шлях маляра Булавицького до мистецької досконалости. Вистава п. Булавицького тривала 4 дні „тижня викладів" і була атракцією не тільки цього ювилею, але й цілого Вінніпеґу.

15-го листопада Ювілейна Сесія почалася звітом секретаря УВАН М. Боровського: „Праця УВАН в Канаді в 1958 р.", а після звіту рефератом пані інж. Оксани Дучимінської з Міннеаполісу на тему „Українське барокко за часів гетьм. І. Мазепи". Виклад був ілюстрований світляними зразками українських барокових будівель, церков, уфундованих і побудованих гетьманом Мазепою.

17 листопада відбулася доповідь п. А. Господина на тему „Мазепа як державний муж". Реферат був побудований на даних чужомовної літератури, здебільшого російських авторів ліберальних поглядів тодішньої російської інтеліґенції. 19-го листопада Сесія почалася рефератом д-ра М. Мандрики „Нові українські переклади поеми Байрона „Мазепа". Виголошував уступи з англійського оригіналу директор „гай-скул" В. Климків. Д-р Мандрика читав відповідні уступи українських перекладів проф. Т. Павличенка (посмертний рукопис) і друкований переклад Загула і Верентенченка. Прелеґент давав коментарі до перекладів.

На закінчення Ювілейного тижня мав свою доповідь проф. Віктор М. Доманицький з Міннеаполісу. Проф. Доманицький походить з відомої української патріотичної родини. Він по фаху природник, соціолог, бувш. ректор УТГІ і проф. УВУ в Німеччині, де викладав соціологічні дисципліни, має зацікавлення до історії. З його ініціятиви постав Ювілейний Мазепинський Комітет в Америці при УКК, якому ініціятор предложив обширний плян Мазепинських святкувань. Він мав й реферат — „Націотворча роля І. Мазепи". В короткій замітці неможливо передати змісту глибоко і сумлінно опрацьованого реферату, але, щоб не бути в боргу перед читачами, подамо короткі витяги з тих звітів про доповідь, що була подана в нашій пресі: Доповідь проф. В. Д. була неначе величавою музичною кодою усіх Мазепинських доповідей, що досі були влаштовувані в Вінніпеґу... Чисельно зібрані слухачі з запертим віддихом вислухали цю двогодинну доповідь... Перед духовими очима присутніх станула в цілій величі постать гетьмана І. Мазепи — великої людини, великого політика, великого будівничого української держави та виховника нації в державницькому дусі...

Треба згадати, що перед рефератом проф. В. Доманицький, як віцепрезидент Ювілейного Мазепинського Комітету в ЗДА, передав нагороду, фундовану УКК для учня Л. Шулякевича за найкращу працю в конкурсі праць про І. Мазепу. Таку ж нагороду дістали Ю. Сливінський і Ждан Рудницький, яку доручили їм д-р М. Мандрика і п. Бабинець. Після кожного реферату в Ювілейному тижні присутні брали живу участь в дискусіях, чим часто доповнювали тему даної доповіді. Проводив сесіями голова УВАН проф. Я. Рудницький.

М. Боровський.

ВИСТАВКА КАТЕРИНИ КРИЧЕВСЬКОЇ В ПАЛО АЛЬТО, КЛІФОРНІЯ

Українська книгарня в Пало Алто (404 Кіплінг вул.), яку відкрила п. Ірина Швед у 1959-му році, влаштувала виставку акварель відомої мисткині Катерини Кричевської.

К. Кричевська виставила 30 акварель, звіт зі своєї подорожі по Франції, Німеччині та Італії минулого літа.

Виставка тривала від 7-го грудня до 2-го січня 1960 р. і зібрала велику кількість глядачів цього невеликого університетського міста, де зосереджене культурне життя середньої Каліфорнії. Місцева американська преса відзначила цю подію.

При цій нагоді хочемо згадати про ту велику ролю, яку виконує українська книгарня й картинна ґалерея п. І. Швед. Тут можна набути кращі видання української еміграції, а також картини відомого мистця В. Кричевського.

Ярс.

ЗАКЛИК ООЧСУ І ЛВУ В СПРАВІ МАТЕРІЯЛІВ ПРО ЗАХІДНЬО-УКРАЇНСЬКУ МАРТИРОЛОГІЮ ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ

У вересні місяці минуло двадцять років від того часу, коли озброєні до зубів московсько - большевицькі орди вдерлися на західньо - українські землі, щоб „визволяти" й „возз'єднувати" їх із сорок років тому завойованою й поневоленою Великою Україною, — щоб загарбати й поневолити всі наші землі від Тиси і до Дону.

Друга світова війна залишила невигоєні рани на тілі українського народу. В боротьбі на два фронти, проти московських і німецьких окупантів, не підтримувана Заходом Українська Повстанська Армія сходила кров'ю. Масові вивози наших людей на Сибір, прилюдні екзекуції по містах і селах українських повстанців, в'язнення й мордування невинних людей по тюрмах, ліквідація Української Католицької Церкви і знищення її Єпископату — ось так почали розв'язувати національну проблему большевики в Галичині по закінченні війни з Німеччиною. Скільки їх, знаних і незнаних героїв, упало в боях і погинуло в тюрмах, скільки їх, українських жінок і дітей, які завинили тільки тим, що народилися на українській землі і свою землю любили, — закінчили в ті дні своє життя з руки ката, або поїхали вмирати в таборах смерти?

Чорна ніч оповила наші міста і села. Продовжуючи політику царату, московські червоні імперіялісти, озброєні досвідом чотирьох десятиліть на східньо - українських землях, ведуть русифікацію нашої молоді в Галичині, докладають всіх зусиль, щоб витроїти з її душі почуття любови до свого народу і своєї мови, до своєї історії і традицій своїх батьків і дідів. Підготовляючись до остаточної розправи із Заходом, московські большевики кількома нападами переводили жорстокі чистки українського населення, зокрема західніх областей, які межують безпосередньо з державами - сателітами, ненадійними московськими „союзниками".

На початку цього року підготовляють червоні екзекутори чергову депортаційну акцію наших братів і сестер, передовсім зі Львівщини. І ще тисячі нещасних наших братів і сестер мусітимуть залишати рідну землю, кидати на поталу доробок свій та своїх батьків і мандрувати в совєтських „теплушках" на край світу — до Казахстану, на безвиглядне животіння і вимирання.

Підступний і жорстокий ворог заповзявся знищити Україну, зітерти її з лиця землі як національну спільноту, зв'язану одною мовою, спільними традиціями і спільною територією. Ціль його виразна й давня: перетопити в московському єдинонеділимському кітлі всі поневолені Москвою народи, щоб був єдиний совєтський народ під егідою „старшого брата". Убивство сл. п. Степана Бандери, яке схвилювало світ і багатьох „невтралістів" насторожило супроти Москви — безсумнівний доказ, що там, у Кремлі, навіть ціною коекзистенції, старанно накидуваної світові, готові були заплатити за голову Провідника українських націоналістів. Бо націоналізм, а передусім український, — найгрізніший ворог московського большевизму - комунізму.

Українська мартирологія — оті ще не зладжені списки безчисленних жертв нашого народу, які впали з руки червоних москалів, як борці за свою Батьківщину, чи як невинні жертви комуністичного терору, — мусить бути бодай частково занотована українською еміграцією.

Це є наше завдання, бо лише в умовах вільної демократичної країни, в якій ми живемо, можна братися до цієї справи.

Головна Управа Організації Чотирьох Свобід України в Америці та Ліга Визволення України в Канаді звертаються до українського громадянства в ЗДА, в Канаді і в усіх інших країнах українського розсіяння із закликом збирати докладні дані про жертви московського большевизму на західніх землях України і висилати їх на адреси:

В ЗДА: — ODFFU, Cooper P.O. Box 304, New York 3, N.Y.

В Канаді: — LLU, 140 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada.

Про розстріли і депортації 1939—1940 року, про масакру українського населення під час утечі большевиків з України в 1941 році, про вивози й екзекуції в повоєнних роках — про 20-річний кривавий терор нехай засвідчать самі його жертви перед усім світом тепер і перед усім українським народом у майбутній визволеній від большевизму Українській Соборній Державі.

І. Вовчук,
за Головну Управу Організації Чотирьох Свобід України.

Р. Малащук,
За Головну Управу Ліги Визволення України в Канаді.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮАРК, Н. Дж. — Тов. Зап. Січ, Відділ 371, повідомляє, що збірка вкладок від членів відбудеться в п'ятницю 8-го січня 1960, як також і в п'ятницю 15. січня 1960, о год. 8 веч., в Січовій Залі. Маємо календарі У. Н. Союзу, і члени можуть закупити їх на зборах Відділу. Рівночасно повідомляється тих членів, які не були на Річних Зборах Товариства, що на 1960 рік до управи ввійшли слідуючі: І. Оверко, предс., Н. Кобилянський, заст. предс., П. Заболоцький, касир, Ю. Баранюк секр., контроля: М. Іванюк, голова, Т. Басюк, і І. Войчецько, члени. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. Зоря, Відділ 69, повідомляє членів, що **Місячні і Річні Збори** відбудуться в суботу, 9-го січня 1960 р., о год. 8-ій веч., в бюрі кас. І. Мартинця, під ч. 309 Іст 14-та вул. Просимо всіх членів прийти на ці важні збори. — М. Дворян, предсідник, І. Мартинець, касир, М. Диктей, секр.

БРУКЛІН, Н. Й. — Тов. Зап. Січ, Відділ 325, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу 9-го січня 1960 р. в залі УНДому 216-218 Гренд Стріт, о год. 8-ій веч. Проситься членів обов'язково прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження, як справа Статуту, бенефіту для хворих і виплата посмертного пок. Павла Барана. До нового уряду на 1960 рік увійшли: Н. Лисогір, предс., В. Клавсник, заст. предс., В. Цюпа, фін. секр., М. Дикий, заст. фін. секр., В. Проць, касир, Ів. Малик, рек. секр. Тростист А. Цюпа. Контрольори: Ф. Класник і Е. Бардасевич. Надзирателі хворих: Д. Цюпа і І. Романчук. Прапорщики: І. Малко і Е. Біленький. Отаман: І. Цюпа. Господар: П. Пелех. Проситься приєднувати нових членів до УНСоюзу. — І. Малик, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Тов. Т. Шевченка, Відділ 156, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., точно о год. 2-ій по пол., в Громадськім Домі. Проситься всіх членів прийти обов'язково. До нової Управи увійшли: Н. Іщук, предс., Н. Муляр, заст. предс., В. Трач, касир, В. Новак, секр., В. Крамар, заст. секр. Контр. Ком.: І. Пшеничняк, Д. Кучера. Контроля хворих: М. Закорчемний, і П. Шабатура. — В. Новак, секр.

ЧЕСТЕР Па. — Відділ 352 ім. св. Арх. Михаїла, повідомляє членів, що Річні Збори відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 12 в полудне, після Служби Божої, в домівці Укр. Горож. Клюбу, при вул. 2-ій, ч. 9 Турлов. На порядку: і звіт управи за 1959 рік і вибір нової управи на 1960 рік. Присутність членів обов'язкова. — І. Витяж, голова, Я. Щербак, секр.

ГЛЕСТЕНБУРІ, Конн. — Бр. св. Ів. Хрестителя, Відділ 138, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 10. січня 1960 р., рано, зараз після Богослуження, в церковній залі при Гров Стріт. На порядку: звіт урядників за 1959 рік і вибір нового уряду на 1960 рік. Просимо всіх членів обов'язково прибути на ці важні збори і вирівнати свої вкладки. — М. Дзядик, предс., І. Саламаха, касир, С. Кушкевич, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Т-во ім. Маркіяна Шашкевича, Відділ 94, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Дем. Клюбу при 2376 Грейлінг Стр. Проситься всіх членів прибути на збори. Нова Управа на 1960 рік: почесний предсідник І. Заблоцький, предс. А. Кумик, заст. предс. М. Шаран, рек. секр. І. Совірка, фін. секр. В. Крушельницький, касир Н. Морозовський, Контр. Ком.: В. Бориськевич, Т. Судомір, Н. Ониськів. Відвідувачі хворих: Н. Ониськів, М. Шаран, Т. Судомір, пані Р. Раленко. Делегати до УКК.: М. Борискевич, Т. Майструк. — Т. Майструк, рек. секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. — Тов. Ів. Франка, Відділ 266, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться 9-го січня 1960 р., в залі св. О. Миколая, при Пуласкі вул., о год. 7.30 веч. Проситься прибути на час бо буде звіт за 1959 рік, а також справа будови Нар. Дому. — С. Когут, предс., Ю. Грицай, касир, В. Труфин, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Тов. „Любов", Відділ 45, повідомляє членів, що **Загальні Річні Збори** відбудуться в неділю 10. січня 1960 р., о год. 2-ій по пол. Проситься членів прийти і вислухати звітів урядників і Контр. Комісії за мин. рік, намітити працю і вибрати уряд на біжучий рік. — Т. Малик, голова, А. Гарасим, касир, М. Сеник, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Тов. Укр. Клюб Поступовий, Відділ 70, повідомляє, що **Річні**, а також **Місячні Збори** відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 3-ій по пол., в УНДомі, 96 Фліт Стріт. Проситься членів прибути на означений час. Приєднуйте нових членів до Товариства і до УН Союзу. — П. Костик, секр.

МІКІЗ РАКС, Па. — **Річні Збори** Бр. св. Володимира, Відд. 91, відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 12-ій в пол., в залі УНДому. Проситься членів обов'язково прийти і вислухати звіту урядників за 1959 р. і вибрати новий уряд на 1960 рік. — Д. Андерсон, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Тов. „Мир", Відділ 324, повідомляє членів, що Загальні Річні Збори відбудуться в суботу 9-го січня 1960 р., о год. 7-ій веч., в Укр. Горож. Клюбі при 23 і Бравн вул. На порядку: вибір нової управи, і багато інших справ до полагодження. Проситься членів обов'язково прийти на час. Довгуючі члени хай вирівнюють свої вкладки. — С. Барабах, предс., І. Струк, секр.

ПИТСБУРГ, Па. — Бр. св. О. Николая, Відділ 53, повідомляє членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 12-ій в пол., при вул. 11-ій і Вінгем. Проситься усіх членів бути присутніми. — О. Микитюк, предс.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Тов. ім. Т. Шевченка, Відділ 349, повідомляє членів, що **Річні Загальні Збори** відбудуться в неділю, 10-го січня 1960 р., о год. 2-ій по пол., в залі Дому Ветеранів при вул. Вашингтона. На порядку: звіт із діяльности управи за 1959 рік, вибір нової управи на 1960 рік та багато інших справ, які вимагають присутности всіх членів. — Управа.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во „Святі Духи", Відділ 237, повідомляє, членів і членкинь, місцевих і позамісцевих, що **Загальні Річні Збори** відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 1.30 по пол., в УНДомі при 4-ій і Вард вул. На порядку: звіт уряду за 1959 рік і вибір нового уряду на 1960 рік та інші справи. — М. Кушка, секр.

НЮ БРИТАН, Конн. — Б-во св. Петра і Павла, Відділ 254, повідомляє членів, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 10. січня 1960 р., о год. 3-ій по пол., в Укр. Горож. Клюбі при Спрінг вул. Проситься членів обов'язково прибути на ці важні збори, щоб вислухати звітів урядників та вибрати новий уряд на 1960 рік як теж уложити пляни праці на цей новий рік. — А. Котик, предс., А. Троян, касир, В. Романишин, секр.

ЧЕСТЕР, Па. — Бр. Сош. св. Духа, Відділ 237, повідомляє членів місцевих і позамісцевих, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 10-го січня 1960 р., о год. 2-ій по пол., в УНДомі при Ворд і 4-та вул. Проситься членів прибути на час, щоб вислухати звітів управи та Контр. Ком., і вибрати нову управу на 1960 рік. Довгуючі члени мають обов'язково вирівнати свої залеглості, бо інакше будуть суспендовані. — Уряд.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
ГНАТА ЯКИМІВ,
який, мабуть, живе вже довший час в Ню Йорку. Його самого, або хто знав би про нього, прошу писати на адресу:
John WOLANIUK
609 41st Street
West Palm Beach, Fla.

Іван і Надя КОЛЕСНИК (дівоче Сенченко)
Павлоградського району
шукають
ОЛЬГУ і СТЕФАНА СКРИПНИК.
Хто знає про їх перебування, прошу писати на адресу:
Mr. & Mrs. KOLESNIK
574 Second Street
Trenton 10, N. J., USA

В АМЕРИЦІ

● **Статистичне бюро** могло привітати 1-ий день 1960-го р. вісткою про те, що в цьогорічних виборах по раз перший в історії ЗДА може брати участь більше як 100 мільйонів виборців. 1-го січня населення мало виносити 179.300.000, рік тому — 176.400.000, а 10 років тому — 150.522.000. Тепер є 108 мільйонів американців, управнених до голосування, а до виборів те число збільшиться ще на один мільйон.

● **Славна артистка** 48-річна Марґарет Солливен померла внаслідок того, що взяла забагато насонних пігулок. Вона захворіла після вистави, і дирекція театру вже знайшла на її місце іншу акторку для п'єси „Світ лав рімемберед" — Арлін Френсіс.

● **В Карнеґі Голл** в Ню Йорку, 3-го січня почала свої гостинні виступи державна симфонічна оркестра з Москви, яка складається з 87-ох музикантів, двох дириґентів і трьох солістів. Вона має дати 38 концертів у 22 містах. В Ню Йорку має відбутися 9 концертів. Оркестра має відвідати також Канаду.

● **Лікарі науковці** з Крайового Інституту для дослідів серця ствердили, що високе напруження може спричинити концентрацію хорестеролю в крові собаки та збільшувати інші товщеві субстанції в його крові. Це саме має відноситися і до людей, і тому небезпечно є денервуватися та доводити до того, щоб організм був перевтомлений та надто зворушений. В собаки викликали сильне напруження одночасним впорскуванням кортісону й адреналіну.

Китайські комуністи збили індійський літак — 8 осіб згинуло

Ню Делі. — Китайські комуністи збили протилетунським вогнем з-поза тибетського кордону індійський транспортний літак, який скидав товари в північно - східньому Ассамі. Коли літак, скинувши в призначеному місці товари, не вернувся до своєї бази, вислано на розшуки військові стежі й рятункову експедицію. Відкрито здалека горіючі рештки літака. Всі вісім членів залоги згинули. Не відомо, чи і як реагуватиме індійський уряд, бо — можливо — годі буде доказати китайським комуністам їхнє нове піратське діло. Індійський літак належав до цивільної, а не до військової адміністрації і виконував виключно лише транспортно - товарову службу.

Під час трьох вільних днів згинуло 503 особи

Ню Йорк. — Під час трьох вільних днів у зв'язку з Новим Роком в автомобілевих катастрофах згинуло 366 осіб, а Крайова Рада Безпеки передбачала, що на шляхах знайде смерть 320 осіб. Збільшене число нещасливих випадків спричинене сніговіями та дощами, які були в деяких стейтах. В пожежах згинуло 63 особи, а 74 особи втратили життя в інших нещасливих випадках. В 1956 році під час трьох вільних днів в тій самій порі згинуло було 364 особи.

● **2-го січня ц. р.** помер прем'єр канадійської провінції Квебек Поль Сове, чотири місяці після того, як він обняв був те становище після того, як його попередник на цьому становищі прем'єр Моріс Дюплессі помер був у своєму бюрі. Сове помер на серцевий удар у віці 42-х років. В 1900-му році в своєму бюрі помер був третій прем'єр тієї провінції — Дж. Н. Марченд.

Письменник Альберт Камюс, лавреат Нобеля, згинув в автомобілевій катастрофі

Париж. — Найвидатніший сучасний французький письменник, що дістав в минулому році нагороду Нобеля з літератури, 46-річний Альберт Камюс, згинув в понеділок 4 січня на шляху, за 75 миль на південний схід від Парижу, коли авто, яким він їхав із швидкістю 80 миль на годину, вдарило на закруті в дерево, відбилось і з цілою силою вдарило в друге дерево. Водій авта, його видавець, Мішель Галлімар, та дружина і донька Галлімара, були ранені. Безпосередньою причиною катастрофи — за здогадом поліції — було тріснення заднього колеса, у зв'язку з чим водій, при величезній швидкості легкого спортового авта, втратив над ним панування. Першою книжкою, що звернула увагу публіки і критиків на Камюса, була видана в 1942 р. повість „Міт Сизифа". У тому самому році вийшла його повість „Чужий", у 1947 році повість „Лихо", у 1956 р. автобіографічна повість „Осінь". Камюс був першим великим французьким письменником родом з Альжиру. Він походив із бідної родини і його власна бідність та північно-африканська нужда впарі з екзотикою тієї країни поклали печатку на його творчості.

СМЕРТЬ Ф. АДЛЕРА

Фрідріх Адлер — убивник австрійського прем'єра графа Карла Штюрка 21-го жовтня 1916 року у віденській каварні, помер у Цюріху в Швайцарії на 81-му році життя. Фрідріх Адлер був сином д-ра Віктора Адлера, званого „батьком австрійської соціял-демократії" і сам активний соціяліст. Його засудили були на смерть, але цісар Карло I замінив кару смерти на 18 років в'язниці, а внаслідок пізнішої загальної амнестії Адлер вийшов на волю. Він жив у Франції, а в 1940 році втік до ЗДА.

Іран і Ірак зраджують інтенцію мирно поладнати кордонний спір

Тегеран. — Іранський уряд проголосив офіційну заяву, в якій обстоює свої права до ріки Шат-ель-Араб, яка становить центр гарячого спору між Іраном і Іраком, та вичислює довгу чергу конкретних закидів проти Іраку. Однак водночас ця офіційна заява Ірану підкреслює пошанування для непорушности чужої території та бажання мирно полагоджувати всі міжнародні суперечки. У подібному тоні в минулому тижні появилась заява уряду Іраку. Хоч вона вміщала цілу низку кокорів і закидів під адресою Ірану та підтримувала претенсію до Шат-ель-Арабу, проте заперечувала, наче б Ірак концентрував війська проти Ірану та стверджував готовість мирного полагодження конфлікту. За пресовими коментарями, нав'язання безпосередніх переговорів між тими двома сусідніми мохаммеданськими державами, відносини між якими погіршились від приходу в Іраку до влади генерала Кассіма з його невтральнопрокомуністичним режимом, полягає в чисто технічних труднощах. Ірак відкликав на „консультацію" свого амбасадора з Багдаду і тому тимчасово перервались дипломатичні зв'язки між тими країнами. ЗДА наполягають на обидві країни, щоб вони мирно поладнали свій спір.

Західня Німеччина протидіє антисемітським виступам

Бонн. — Здаючи собі справу, що антисемітські виступи шкодять Західній Німеччині в очах зовнішнього світу, її уряд видав інструкції всім своїм амбасадорам — подати до відома урядам, де вони акредитовані, що уряд рішений всіми засобами здавити антисемітські прояви в Німеччині. Речник західньонімецького міністерства закордонних справ заявив, що „вжито найгостріших заходів для протидіяння націонал - соціялістичній і антисемітській пропаґанді". Вніч з 2 на 3 січня на різних вікнах, дверях та автах появились вимальовані там свастики. Власники тих домів, крамниць та авт не були жидами. В найближчих днях західньонімецький уряд має присвятити цій справі окремі наради. Західньо - німецькі газети, які таврують ці виступи, звертають увагу, що подібні антисемітські познаки появились в Англії, Австрії, Франції і навіть в Америці, — німці вбачають у цьому найпереконливіший доказ, що годі обвинувачувати німецький нарід в антисемітизмі.

У СВІТІ

● **В Ірані** шах Різа Палеві настояв на зголошення до парляменту законопроєкту про земельну реформу, яка закінчить середньовічний феодальний устрій в тій країні, в якому понад мільйона селянських родин живуть у фактичному панщизняному стані. Здійснення зголошеного закону означатиме революційну зміну в 40,000 до 50.000 іранських (перських) сел. Закон передбачує парцеляцію передусім тих великих земельних посілостей, що їх власники не живуть в своїх маєтках і цікавляться тільки їхньою експлуатацією — селянським трудом.

● **Хрущов** 9 разів вставав з свого місця за столом на Новорічному прийнятті на Кремлі та проголошував тости в такому порядку: за минулий рік, що був ніби добрим роком для „совєтського народу"; за приязнь між комуністичними країнами; за мир у всьому світі; за приявних амбасадорів чужих країн; за неминучість запанування комунізму у цілому світі; за робітничі спілки; за комуністичну молодь; за жіноцтво, особливо підсовєтських жінок та — вкінці — за совєтські збройні сили.

● **Новий подружній закон у Лівані** забороняє тамошнім арабам одружуватись з більше, як одною жінкою, якщо жених не викажеться відповідним банковим контом. Він мусить доказати, що може утримати більше як одну дружину. За мусульманською вірою — визнавці Мохаммеда мають право брати собі 4 дружини. За новим законом не вільно чоловікові розводитись у п'яному стані.

● **Державний Банк Франції** випустив з днем 1 січня 1960 нового франка, вартости насправді 20-х центів. Перших 10 франків, що вийшли з державної казни, дістали президент де Голь, прем'єр Дебре, сім міністрів і 8-місячний Клод Мальґро, який, народившись в травні минулого року, став 45-мільйоновим громадянином Франції. Тоді-то уряд прийняв суґестію радіостанції, щоб його народини відзначити спеціяльним актом. Від 4-го січня 1960 у Франції появились нові банкноти також на 5, 10, 50 і 100 франків. 500-франковий банкнот має візерунок Віктора Гюґо, 1,000-франковий — кардинала Рішельє, 5,000-франковий — Генриха IV, а 10,000-ний — Наполеона.